

NAHKKÄSITÖÖ VALMISTAJA ÕPPEKAVA PÕHIÕPINGUTE MOODULITE RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Põhiharidusega õppija või vähemalt 22-aastane põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid					
Õppevorm	Statsionaarne koolipõhine õpe					
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht			Õpetajad	
1	Sissejuhatus kutseõpingutesse	4 EKAP (104h)				T. Piisang M. Sondberg
		Audit.	Prakt.töö	Praktika	Iseseis.töö	
		51	17	0	36	
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet nahkkäsitöö valmistaja kutsest ja erialasest õppekavast, õpingute jätkamise võimalustest, nahkkäsitöö valmistaja kutse eripärast ja arengusuundadest ning saaks hakkama loomingulise õpimapi loomisega					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					
1.omab ülevaadet nahkkäsitöö valmistaja kutsest, eriala õppekava ülesehitusest ning	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab kutsestandardi, „Nahkkäsitöö valmistaja, tase 4“ alusel kutset • selgitab kooli õppetöökorralduseeskirja alusel oma kohustusi ja õigusi õppetöös osalemisel 					

<p>õppe- ja praktikakorraldusega seonduvast</p>	
<p>2. omab ülevaadet nahkkäsitöö arengusuundadest, õpingute jätkamise võimalustest, nahkkäsitöö valmistaja erialal kutsetaseme tõstmise ja töajõuturul toimuva kohta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab vähemalt kaks nahkkäsitöö kutsega kaasnevat või lähedast kutset • koostab ülesande alusel ülevaate erialase enesetäiendamise võimalustest, töajõuturul pakutavatest ja õpitava erialaga seotud töökohtadest, kasutades erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt • selgitab leitud teabe põhjal nahkkäsitöö arenguid, nimetab vähemalt kolm nahktoodete või materjalidega tegelevat ettevõtet Eestis • koostab ülesande alusel õppekäigujärgselt ülevaate nahkkäsitöö iseloomust ja töökeskkonnast, kirjeldab nahkkäsitöö töökoja toimimiseks vajalikku sisseseadet, tuues välja oma seisukoha nahkkäsitöö valmistaja töö plussidest ja miinustest, vormistab ülevaate elektrooniliselt
<p>3. mõistab nahkkäsitööga seotud töö iseloomu, töökeskkonna eripära ja ergonoomiliste töövõtete kasutamise vajalikkust</p>	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab kooli õppekava alusel nahkkäsitöö valmistaja eriala õppekava ülesehitust, nimetab õppe- ja praktikakorraldusega seonduvaid kohustusi, võimalusi ja õigusi • selgitab ülesande alusel ergonoomiliste töövõtete kasutamise vajalikkust
<p>4. mõistab käsitöömeistri kutse-eetika nõuete olemust ning rakendab neid oma kutsealases töös</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab käsitöömeistri kutse-eetika nõuete põhjal nahkkäsitöö valmistaja kutse-eetika põhimõtteid ja nende järgimise olulisust
<p>5. mõistab õpimapi koostamise vajadust ning vormistamise nõudeid, koostab õpimapi elektrooniliselt või paber kandjal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koostab õpimapi struktuuri ning esitleb, selgitab õpimapi vajalikkust kutseõppes ja ettevõtluses

Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kooli õppekava (õppevormid, hindamiskriteeriumid, praktilised ja iseseisvad tööd, praktika, kooli lõpetamine, VÕTA). Õppekavaga seotud õigused ja kohustused. 2. Kooli õppekorralduse eeskiri, sellega seotud õigused ja kohustused. Kooli infosüsteem ja struktuuriüksused, õppetööd korraldavad dokumendid. 3. Kutseeksam 4. Õppematerjalid ja -vahendid ning nende kättesaadavus. 5. Teksti vormindamine 6. Tabelarvutuse algteadmised 7. Esitluse loomine 8. Õpiahaldussüsteemid ja nende kasutamine 9. GSuite keskkond ja seal olevad töövahendid ning võimalused 10. Käsitööesemete pildistamine nutiseadmega 11. Kadreerimine ja kompositsioon, digitaalne suum, välgu kasutamine 12. Fotode töötlemine nutiseadmes ja arvutis vabavaraliste programmidega 13. Õpimapi koostamise põhimõtted ja loomise eesmärk 14. Õpimapi vormindamine ja kujundamine
sh iseseisev töö	<p>Kirjeldab kutseeksami sisu ja eesmärki</p> <p>Koostab elektroonilise ülevaate õpingutes vajalike materjalide ja töövahendite hankimise võimalustest Eestis</p> <p>Loob iseseisvalt juhendi alusel elektroonilise õpimapi ja süstematiseerib selle vastavalt õppeainetele</p>
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Loeng, iseseisev töö erinevate allikatega, õppekäik, grupidööd, kirjalikud tööd, õpileping, arutelu, esitlus
Hindamine	mitteeristav
Hinnatavad praktilised tööd:	<p>Kompleksülesanne rühmatöö ülesande alusel õppekava ülesehituse, õppe ja praktikakorralduse ning õppija õigusi ja kohustusi puudutava dokumentatsiooni kohta</p> <p>Koostab ja esitleb essee “ Mina käsitööettevõtjana”</p> <p>Dokumendi loomine, vormindamine, ühistöödokumendi loomine ja jagamine, pildistamine nutiseadmega, õpimapi loomine, kujundamine, süstematiseerimine, esitlemine</p>

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd, sh iseseisvad tööd ja omandanud kõik õppeväljundid vähemalt lävendi tasemel
sh hindamise meetodid	Test, iseseisev töö, rühmatöö, kogemusõpe, praktikum, õpimapp, analüüs
Õppematerjalid	<p>Pedastsaar, T. Õpi- ja õpetamistegevused. Viljandi : Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, 2008</p> <p>Kadajas, H.-M. (2005). Õppima õppimine ja õppima õpetamine: komponendid ja võimalused. Metoodiline õppematerjal. – Tallinn: TLÜ Kirjastus.</p> <p>Leppik, P. (1996 ja 1997). Õppimine on huvitav. – Tallinn.</p> <p>Portfoolio kursuse ajaveeb https://portfooliokursus.wordpress.com/lugemismaterjal-1/erinevad-e-po-rtfoolio-tarkvarad-tuubid-standardid/ http://www.kutsekoda.ee/et/index http://www.folkart.ee/kutseomistamine/erkl-kutsetunnistuse-valjasta</p> <p>Kooliõppekava Kooli õppekorralduseeskiri</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)				Õpetajad
2	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6 EKAP(156h)				A.Karits I. Põld A.Rääk
		Audit.	Prakt.töö	Praktika	Iseseis. töö	
		101	0	0	55	
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad					

Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid
1. mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab oma tugevusi ja nõrkusi; • seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega; • leiab iseseisvalt informatsiooni, sh elektrooniliselt tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta; • leiab iseseisvalt informatsiooni, sh elektrooniliselt praktika- ja töökohtade kohta; • koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente (CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus) lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast; • valmistab juhendi alusel ette ja osaleb näidistööintervjuul; • koostab juhendamisel endale, sh elektrooniliselt lühi- ja pikaajalise karjääriplaani.
Hinnatavad ülesanded	<p>Koostab ja vormistab juhendi alusel: eneseanalüüsi; kutsestandardi analüüsi; kandideerimisdokumentide: CV ja motivatsioonikirja, sooviavalduse; kirja sõbrale (enesetutvustus); karjääriplaani.</p> <p>Teostab juhendi järgi materjalidest või arvutist infootsingu</p> <p>Sooritab vastavalt juhendile näidistööintervjuu.</p>
2. mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab juhendi alusel oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest; • selgitab juhendi alusel nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust; • koostab elektrooniliselt juhendi alusel enda leibkonna ühe kuu eelarve; • loetleb iseseisvalt Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse; • täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni; • leiab iseseisvalt informatsiooni põhiliste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta; • kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi e-riik.
Hinnatavad ülesanded	Sooritab kompleksülesande, kus õpilane lahendab ülesanded, mis sisaldavad küsimusi hindamiskriteeriumites kirjeldatud teadmiste demonstreerimiseks.
3. mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis, lähtudes õpitavast valdkonnast; • võrdleb iseseisvalt lähtuvalt ettevõtluskeskkonnast omav võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötajana ja

	<p>ettevõtjana;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab meeskonnatöona vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid; • tutvustab meeskonnatöona ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda; • kirjeldab meeskonnatöona juhendi alusel kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele; • kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab elektrooniliselt meeskonnatöona juhendi alusel lihtsustatud äriplaani.
Hinnatavad ülesanded	<p>Sooritab kompleksülesande, mis sisaldab: ettevõtluse kaardistamine lähtuvalt valitud erialast; palgatöötaja ja ettevõtja erinevuste kaardistamine tööturule sisenemisel; meeskonnatöona lihtsama äri-idee sõnastamine ning õpitava valdkonna organisatsiooni kliendirühmi, kirjeldab tooteid ja töökorraldust;</p>
4. mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel; • tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatöona töökeskkonna üldisi füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks; • tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatöona seadustes sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega; • kirjeldab meeskonnatöona tulekahju ennetamise võimalusi ja oma tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas; • leiab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutusala informatsiooni erinevatest, sh elektroonilistest allikatest juhtumi näitel; • leiab iseseisvalt ja elektrooniliselt juhendi alusel töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta; • võrdleb iseseisvalt töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilisi erinevusi; • loetleb ja kirjeldab lühidalt töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente; • arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netopalka ning ajutise töövõimetuse hüvitist; • kirjeldab meeskonnatöona asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis; • koostab ja vormistab iseseisvalt juhendi alusel elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt; • kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega;
Hinnatavad ülesanded	<p>Sooritab kompleksülesande, mis koosneb struktureeritud kirjalikust tööst, mis sisaldab küsimusi hindamiskriteeriumites kirjeldatud teadmiste demonstreerimiseks.</p>

5. käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab situatsioonile sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist; • kasutab erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava; • selgitab ja järgib suhtlemissituatsioonides üldtunnustatud käitumistavasid; • kasutab tulemusliku meeskonnatöö põhimõtteid; • kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel; • loetleb ja kirjeldab meeskonnatööna kliendikeskse teeninduse põhimõtteid; • lahendab juhendi alusel tavapäraseid teenindussituatsioone.
Hinnatavad ülesanded	Koostab juhendi alusel juhtumianalüüsi, Demonstreerib lähtuvalt ülesandest suhtlemisvahendite kasutamist
Teemad, alateemad	Karjääriplaneerimine, suhtlemisviisid ja vormid, kehtestav ja mittekehtestav käitumine, majanduse valdkonna põhimõisted, majanduse olemus ja toimimisprintsüübid, ettevõtluse põhialused, ettevõtluse roll igapäevaelus, Tööõigus ja sellega seotud seadusandlikud aktid, töötaja õigused ja kohustused, töökeskkonnaohutus, töökeskkonna riskifaktorid, esmaabi põhialused, meeskonnatöö olemus ja põhimõtted.
sh iseseisev töö	Koostab juhendi alusel eneseanalüüsi Leiab juhendi järgi erinevatest infoallikatest informatsiooni: töölepinguseadusest töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta; praktika- ja töökohtade kohta; tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta; Analüüsib juhendi alusel Nahkkäsitöö valmistaja, tase 4 kutsestandardit, Selgitab juhendi järgi välja kandideerimisdokumendid
sh praktika	Puudub
Õppemeetodid	Loeng, rühmatöö, iseseisev töö infoallikatega, esitluste koostamine ja esitamine, ajurünnak,
Hindamine	Mitteeristav (A/MA)
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev positiivne hinne A kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õppeväljundid vähemalt lävendi tasemel
sh hindamismeetodid	Testid, referaadid, iseseisevtöö, kontrolltöö

Õppematerjalid

Suhtlemise ABC, Isiksuse testid, Majanduse käsiraamat, Abiks ettevõtjale. Arrak, A. jt. Majanduse ABC. Trt: OÜ Greif, 2002. (T1);

Arrak, A. jt. Majanduse algkursus. Trt: OÜ Eric, 1995. (T1);

Randma, T. jt. Ettevõtluse alused. Õppematerjal. Tln: OÜ Infotrükk, 2008. (T2);

Pramann Salu, M. Ettevõtluse alused. Tln: Ilo, 2005. (T2);

Türk, V. Turumajandus kõigile. Tartu, 1995. (T3);

Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused I. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/majanduse_alused1/]. 04/08/2009. (T1);

Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused II. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/majanduse_alused2/]. 04/08/2009.(T1);

Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused III. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/tootus_inflatsioon_rahaga_pangandus/]. 04/08/2009. (T1);

Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused IV. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/turg_noudlus_pakkumine/]. 04/08/2009. (T1);

Veske, K. Õpiobjekt: Majanduse alused V. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/ettevotte_tulud_ja_kulud/]. 04/08.2009. (T1);

Tsarjov, R. Üpiobjekt: Palgaarvestus ja deklareerimine. Suuremõisa Tehnikum, 2007. [<http://www.smt.edu.ee/materjalid/R.%20Tsarjovi%20raamatupidamise%20%20f5piobjektid%202/palgaarvestus/>]. 04/08/2009. (T1);

Tsarjov, R. Õpiobjekt: Rahaliste vahendite arvestus. Suuremõisa Tehnikum, 2007. [<http://www.smt.edu.ee/materjalid/R.%20Tsarjovi%20raamatupidamise%20%20f5piobjektid%202/raha%20arvestus/>]. 04/08/2009. (T1);

Tolk, Ü. Õpiobjekt: Ettevõtlus ja ettevõtja. Tartu KHK. [<http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/ettevotlus/>]. 04/08/2009. (T2);

Tolk, Ü. Õpiobjekt: Ettevõtlusega alustamine. Tartu KHK. [http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/ettevotlusega_alustamine/]. 04/08/2009. (T2);

Tolk, Ü. Õpiobjekt: Sihturu leidmine. Tartu KHK. [<http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/turundus/>]. 04/08/2009. (T3);

Tolk, Ü. Õpiobjekt: SWOT analüüs. Tartu KHK. [<http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/SWOT/>]. 04/08/2009. (T3);

Tolk, Ü. Õpiobjekt: Turundusuuringu koostamine küsitluse teel. Tartu KHK. [<http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/kysitus/>]. 04/08/2009. (T3)

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)				Õpetajad
3	Eesti rahvakultuuri ja nahatööpärandi alused	4,5 EKAP(117h)				T. Piisang
		Audit.	Prakt.töö	Praktika	Iseseis.töö	
		58	18		41	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab Eesti nahatööpärandi ja esemelise rahvakultuuri eripära, selle väärtustamise ning säilitamise vajalikkust ja tänapäeva arengusuundi					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					
1. mõistab Eesti rahvakultuuri kujunemislugu ja selle ilminguid talurahva kultuuris, looduslike materjalide kasutusvõimalusi eestlaste elukorralduses erinevatel ajaloo perioodidel, kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ülesande alusel ülevaate ühest Eesti rahvakultuuri arenguperioodist, kasutab erialast sõnavara, vormistab ülevaate elektrooniliselt, esitleb ülevaadet • kirjeldab ülesande alusel Eesti esemelise rahvakultuuriga seotud uskumusi ja traditsioone, toob näiteid uskumustest ja traditsioonidest, kasutab erialast sõnavara • kirjeldab ülesande alusel looduslike materjalide kasutusvõimalusi eestlaste elukorralduses erinevatel ajaloo perioodidel 					
2. mõistab rahvakunstialase kirjanduse, muuseumi fondide ja erinevate meedia kanalite kasutamise vajadust ning rakendab neid algallikatena kutsealases töös, teab museaaliga	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande alusel erinevate algallikate kasutamise vajadust ja võimalusi erialases töös, kasutab erialast sõnavara • koostab juhendi põhjal museaali tehnoloogilise kirjelduse koos vajalike jooniste, skeemide ja muustritega, selgitab museaaliga töötamise põhimõtteid 					

töötamise põhimõtteid, kasutab erialast sõnavara	
3. teab Eesti rahvakunstile omast ornamentikat, traditsioonilisi värve ja kompositsioonivõtteid	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande alusel enamlevinud traditsioonilisi värve, kompositsioonivõtteid ja ornamente rahvuslikel esemetel, kasutab erinevaid teabeallikaid
4. tunneb Eesti 20-21. sajandi käsitöö kultuuri – ja arengulugu, mõistab professionaalse käsitöö ja hobitegevuse erijooni kaasajal	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab vähemalt kolm käsitööga tegelevat ettevõtet, kes kasutavad rahvakunsti tänapäevases kontekstis, toob näiteid rahvakunsti tänapäevase kasutamise kohta • nimetab vähemalt kolm nahatööga tegelevat ettevõtjat või ettevõtet • selgitab ülesande alusel professionaalse käsitöö ja hobitegevuse erijooni kaasajal
5. teab naha kasutamist Eesti rahvarõiva meeste, naiste ja laste komplektides, eristab neid piirkondade järgi, kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande alusel naha kasutamist Eesti rahvarõivaste komplektides, toob näiteid nahkesemetest, kasutab erialast sõnavara • nimetab ülesande põhjal piirkondlike erinevusi meeste, naiste ja laste rahvarõivakomplektide nahast valmistatud esemete juures, kasutab erialast sõnavara
Teemad, alateemad	<p>Rahvakunsti mõiste. Rahvakultuur ja rahvuskultuur. Rahvakunsti areng ja seda mõjutavad tegurid Eesti talurahva kultuur ja elukorraldus. Uskumused. Traditsioonid ja nende muutumine ajas. Käsitöölise amet. Erinevad traditsioonilised looduslikud materjalid käsitöös. Ornamentika, värv ja kompositsioon. Märgid (peremärkid, ruunikalendrid). Ornamentide sümboltähendused. Traditsioonilised värvid ja kompositsiooni-võtted. Piirkondlik eripära. Värvide sümboltähendused. Rahvusliku nahatöö uurimise allikad. Rahvakunsti alane kirjandus Eestis. Muuseumid. Igapäevaelu. Praktilisteks töödeks info kogumine. Rahvuslik nahatöö Eestis 20./21. sajandil. Nahakunstnikud ja meistrid. Käsitööstuslike nahatoodete tootjad. Nahatöö kui hobi</p> <p>Rahvarõivad. Kujunemine. Piirkondlik jaotus. Meeste, naiste ning laste rõivakomplektide osad.</p>
sh iseseisev töö	<p>1. Leiab ülesande alusel, kasutades erinevaid infoallikaid, käsitööga tegelevad ettevõtted (vähemalt 3), kes kasutavad rahvakunsti tänapäevases kontekstis vähemalt kolm nahatööga tegelevat ettevõtjat või ettevõtet (ÕV 4)</p> <p>2. Leiab ülesande alusel, kasutades erinevaid infoallikaid, vähemalt kolm nahatööga tegelevat ettevõtet (ÕV 4)</p> <p>3. Etteantud ülesande alusel töö museaaliga – jooniste, mustrite, kirjelduste koostamine. Tööd koondatakse õpimappi (ÕV 2,3)</p>
sh praktika	puudub

Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, õppekäik, loeng, iseseisev töö, rühmatöö, test
Hindamine	Mitteeristav (A/MA)
Hinnatavad ülesanded:	<p>1. Koostab ülesande alusel ülevaate ühest Eesti rahvakultuuri arenguperioodist, vormistab ülevaate elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara korrektses eesti keeles, esitleb ülevaadet. (ÕV1,2,3,4,5)</p> <p>2. Töö museaaliga. Koostab juhendi põhjal museaali tehnoloogilise kirjelduse koos vajalike jooniste, skeemide ja muustritega, selgitab museaaliga töötamise põhimõtteid (ÕV2,3,5)</p> <p>3. Meeskonnatööna valmiv uurimus: Kaasaegse eesti naha- ja käsitööga tegelevad ettevõtted ja nende toodang.(ÕV4,5)</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded, sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õppeväljundid vähemalt lävendi tasemel
sh hindamismeetodid	Uurimistöö, iseseisev töö, meeskonnatöö,
Õppematerjalid	<p>1.Oja, L. Väike eesti-inglise-soome seletav etnograafiasõnastik: projekti "Rahvakultuurid kohtuvad" põhjal : magistriprojekt. Tartu : Tartu Ülikool, 2005</p> <p>2.Ants Viires, A. Eesti rahvakultuuri leksikon.[Tallinn] : Eesti Entsüklopeediakirjastus, c2007</p> <p>3.Ränk, A. Eesti etnograafia sõnaraamat. Tallinn : Eesti Keele Instituut, 1996</p> <p>4.Manninen, I. Etno seadnud / graafiline sõnastik: Eesti ajalise vanavara põhjal. Baltimore : Esto Inc., 1979</p> <p>5.Viires, A. Muunduv rahvakultuur : etnograafilisi uurimusi / Eesti Teaduste Akadeemia Ajaloo Instituut. Tallinn : Eesti Teaduste Akadeemia, 1993</p> <p>6.Reemann, V. Kiri. Muster. Ornament. Tartu ; Tallinn : Eesti Rahva Muuseum : Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, 2009</p> <p>7. Piiri,R.Eesti talurahva ülerõivas 19.sajandil. Tartu:Eesti Rahva Muuseum ja Eesti Käsitöö Liit, 2007</p> <p>8. Astel, E.Taskud vööle, kotid kätte rahvariideid kandes. Tartu – Tallinn:Eesti Rahva Muuseum ja Eesti Käsitöö Liit, 2006</p> <p>Kirme, K. Eesti nahkehistöö. Tallinn : Kunst, 1973</p> <p>9. Valk-Falk, E. Kultusobjekt, kehakate, kunstiteos. Tartu: Tartu Kõrgem Kunstikool 2001</p> <p>10. Valk-Falk, E. Ajalooline jalats. Lutike: Tartu Kõrgem Kunstikool, 2006</p> <p>11.Valk-Falk, E. Eduard Taska ja Eesti köitekunst.Tallinn: Kunst, 1994</p>

	12.Valk-Falk, E. Eesti nahatöö ja selle meistrid. Renovatum anno 1992 nr. , vol. , lk. 13.Konsin, K. Kaunistatud nahkesemed. Tallinn: Eesti NSV Kultuuriministeerium, 1975 14. Teder, I. Naha- ja köitekunsti ajalugu. Tallinn : Eesti Kunstiakadeemia, 2004					
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)			Õpetajad	
4	Nahatöö põhialused	8 EKAP(208h)				T. Piisang T.Terpitskaja T.Joonas
		Audit.	Prakt.töö	Praktika	Iseseis.töö	
		31	104		73	
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet nahkkäsitöö ajaloost, materjalidest, nahkkäsitöö tehnoloogiast ja seadmetest ning mõistab turvalise töökeskkonna loomise vajalikkust.					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					
1. omab ülevaadet ja mõistab maailma nahatöö ajaloos kasutatavaid tehnoloogiaid, materjale, tehnikatest ja dekoreerimisvõimalusi ning Eesti kaasaegset professionaalset nahakunsti, kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ülesande alusel ülevaate maailma nahatööajaloos kasutatavatest tehnikatest, kasutades erinevaid teabeallikaid, vormistab töö elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara • joonistab ülesande alusel ajaloolisi dekoreeritud nahkesemeid, selgitab joonistatu põhjal eseme stiili • nimetab ülesande alusel erinevaid nahamaterjali kasutamise valdkondi, toob näiteid kasutuslade kohta • nimetab vähemalt kolm Eesti kaasaegset professionaalset nahakunstnikku , toob näiteid nende loomingust 					

<p>2. teab nahkade liigitust ja abimaterjale, nende omadusi, hankimise võimalusi ning nõuetekohaseid hoiustamise tingimusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab näidiste põhjal naha liigitust päritolust, parkimisviisist, kvaliteedist ja omadustest lähtudes, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • nimetab näidise põhjal nahkeseme valmistamisel kasutatud abimaterjale ja nende omadusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • nimetab vähemalt kaks nahkade ja abimaterjalide müügiga tegelevat ettevõtet • selgitab juhendi põhjal nahkade ja abimaterjalide hoiustamise tingimusi
<p>3. mõistab nahaparkimise protsessi, looduslike ainete ja kemikaalide kasutamise mõju erinevate nahaliikide parkimisel, tunneb nahapinna topograafiat ja naha ristlõiget.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab ülesande alusel nahaparkimise protsessi tööetapid ja selgitab nende mõju nahale • selgitab nahanäidiste põhjal parkimistehnoloogiat ning keemiliste ja looduslike ainete mõju nahaliigile • eristab nahanäidiste põhjal taimpark-, kroompark- ja rasvaparknahka • selgitab nahanäidiste põhjal nahapinna topograafiat ja ristlõiget
<p>4. teab nahatöökogas kasutatavaid seadmeid ja töövahendeid ning nende hooldamist, töökoja sisustamise aluseid, rakendab omandatud teoreetilisi teadmisi praktilises töös, järgib nahatöökogas töötades ohutusnõudeid ja kasutab isiklikke kaitsevahendeid, teab nahkesemete valmistamiseks sobivatest käsitööriistadest, nende hooldamise võimalustest ja tingimustest, valmistab, kasutab ja hooldab neid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab nahatöökoga põhjal nahatöökogas olevaid seadmeid ja töövahendeid ning selgitab nende kasutusala ning töökoja sisustamise põhimõtteid, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • selgitab ohustustehnika eeskirja alusel nahkkäsitöö töökojas ohutusnõuete järgimise ja isiklike kaitsevahendite kasutamise vajalikkust, toob näiteid • demonstreerib juhendi põhjal töötamist seadmete ja töövahenditega ohutult ja nõuetekohaselt, kasutab ergonoomilisi töövõtteid • nimetab nahatöös kasutatavaid käsitööriistu (lõike-, õhendus-, silumis- ja mustritehnikate tegemiseks), nende kasutamise valdkondi • valib nahatööriistaks sobiva materjali ja materjalist tuleneva hoolduse, vajalikud abivahendid • jälgib tööriista hooldamisel ohutusnõudeid, kasutab vajadusel kaitsevahendeid

<p>lähtuvalt tööriista materjalist ja kasutuse valdkonnast, kasutab erialast sõnavara, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	
<p>5. ühendab nahast lõigatud detaile kasutades erinevaid õmblemis- ja muid ühendamise tehnoloogiaid ning sobivaid töövahendeid ja seadmeid, viimistleb ühenduskohad nõuetekohaselt, kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, järgib säästlikku materjalikasutuse ja keskkonnanahoiu põhimõtteid, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles teab ühendusõmblusi, käsi- ja masinõmblusi, nende kasutusala ja töövõtteid, mõistab õmblemises kasutatavaid tingmärke, kasutab erialast sõnavara, teab õmblemises kasutatavaid töövahendeid ja materjale, nende omadusi ja kasutusvõimalusi, kontrollib õmblusmasina ja õmblemise vahendite korrasolekut ja seab need</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande alusel nahast detailide lõikamise ja ühendamise erinevate tehnoloogiate omadusi ja mõjusid nahkesemele, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • valib ülesande alusel sobivaima nahast detailide ühendamise viisi, töövahendid ja seadmed vastavalt sellele valmistab ette tööpinna ning põhjendab oma valikut • ühendab nahast detaile kasutades erinevaid ühendamise tehnoloogiaid, viimistleb ühenduskohad nõuetekohaselt, selgitab ja võrdleb tehnoloogiate erisust ja kasutusvõimalusi, kasutab ergonoomilisi töövõtteid, järgib säästlikku materjalikasutust ja keskkonnanahoiu põhimõtteid, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • selgitab ülesande alusel õmbluste tehnoloogiat, nimetab liht- ja ühendusõmblusi, käsi- ja masinõmblusi, toob näiteid nende kasutamise kohta • demonstreerib ühendusõmbluste õmblemist, nimetab joonistelt ja lõigetelt õmblemises kasutatavaid tingmärke, selgitab kasutust, kasutab erialast sõnavara • loetleb õmblemises kasutatavaid töövahendeid, nende ohutut kasutamist • nimetab õmblemise abimaterjale ja selgitab nende omadusi, nimetab õmblusmaterjalide varumise võimalusi ja hoiustamise nõudeid • õmbleb juhendi või tööjoonise alusel tehnoloogiliselt õigete võtetega erinevaid lihtsalõikelisi esemeid • töötab seadmete ja töövahenditeha turvaliselt ja ergonoomiliselt • järgib juhendis etteantud kvaliteedinõudeid • viimistleb juhendi alusel õmmeldud eseme, arvestades kasutatud materjali kiulist koostist

<p>töökorda, teostab õmblustöö ja viimistleb eseme</p>	
<p>6. valib dekoreerimistehnika lähtuvalt naha parkimise viisist, valmistab ette tööpinna lähtudes valitud dekoreerimistehnikast, vajalikud töövahendid ja värvid, viimistleb nõuetekohaselt, kasutab ergonomilisi ja ohutuid töövõtteid, järgib säästlikku materjalikasutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • eristab ja nimetab näidiste põhjal vähemalt viis erinevat naha dekoreerimistehnikat, selgitab tehnikate erinevusi lähtudes tehnoloogiast, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • valib nahanäidiste põhjal materjalile sobiva dekoreerimistehnika, põhjendab oma valikut • valmistab ette juhendi põhjal valitud dekoratiivtehnikatest lähtuvalt tööpinna, vajalikud töövahendid ja värvid, dekoreerib nahapinna erinevates dekoreerimistehnikates, viimistleb oma töö nõuetekohaselt, selgitab oma valikuid, töötab järgides säästlikku materjalikasutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles
<p>7. omab ülevaadet erinevate nahktoodete hooldusmeetoditest ja hooldusvahenditest lähtuvalt naha parkimisviisidest ja mõjust nahamaterjalile, rakendab oma teadmisi praktilises töös keskkonnasäästlikult, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab ülesande alusel erinevate nahktoodete puhastamise-, viimistlemise- ja säilitamise vahendeid, selgitab nende kasutamist naha parkimisviisist lähtuvalt, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles
<p>Teemad, alateemad</p>	<p>Nahatöö ajalugu. Nahatöö ajaloos kasutatavad, materjalid, tehnikad ja dekoreerimisvõimalused. Eesti kaasaegne professionaalne nahakunst.</p> <p>Nahamaterjalid. Nahkade liigitus ja abimaterjalid, omadused. Naha ja abimaterjalide hankimise võimalused ning nõuetekohased hoiustamise tingimused.</p> <p>Naha parkimine. Nahaparkimise protsessi, looduslike ainete ja kemikaalide kasutamise mõju erinevate nahaliikide parkimisel.</p> <p>Nahapinna topograafia ja naha ristlõige</p>

	<p>Nahatöökoda. Nahatöokojas kasutatavad seadmed (köiteraam, giljotiin, papikäär, nahaõmblusmasin, köite- ja kuldamispress, neetimispress, nahaõhendusmasin) ja töövahendid (nahaõhendus-, joonlõike- ja lõikenoad, käär, augurauad, augukäär, haamer, joonlaud, nahanõel, naaskel, voltluu, voolipulk, pintsliid) ning nende hooldamine, töökoja sisustamise aluseid. Nahatöokojas töötamise ohutusnõuded ja isiklikud kaitsevahendid.</p> <p>Nahatehnoloogiad. Nahast lõigatud detailide ühendamine, töövahendid ja seadmed. Dekoreerimistehnikad, töövahendid ja värvid. Viimistlemine ja viimistlusvahendid. Hooldusvahendid.</p> <p>Õmblusmaterjalid ja õmblusvahendid. Abimaterjalide omadused ja kasutamine õmblustöös. Õmblusmaterjalide varumine ja hoiustamine. Tööjooniste ja lõigete kasutamine õmbluses. Tööde järjekorra planeerimine ja eeltööd. Materjalikulu arvestamine. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.</p> <p>Õmblusseadmete töö põhimõtted ja hooldus: Õmblusmasinate liigid, kasutusvõimalused. Õmblusmasina niidistamine, piste reguleerimine, õmblusmasina programmid, niidi ja nõela valik, nõela vahetamine, erinevate taldade ja abivahendite kasutamine Õmblusseadmete hooldusvahendid ja hooldamine. Õmbluste ja pistete liigid, õmbluste kvaliteedinõuded, õmblusvigade tüübid ja nende mõju järgnevatele tööloikudele.</p> <p>Nahast esemete valmistamine käsitööriistadega. Nahatööriistade kasutamine erinevate tehnoloogiate puhul. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Tööriistade ohutu kasutamine. Tööriistade hooldus. Lihtsamate tööriistade valmistamine. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.</p>
sh iseseisev töö	<p>Joonistab ülesande alusel ajaloolise nahkeseme (ÕV 1)</p> <p>Etteantud juhiste järgi tehnoloogia- ja dekoratiivtehnikate tööproovide viimistlus ja vormistamine (ÕV 6)</p> <p>Koostab etteantud juhiste alusel tööoperatsioonide järjestuse (ÕV 4)</p> <p>Harjutab käsitsiõmblusi (ÕV 5)</p> <p>Harjutab masinõmblusi (ÕV 5)</p> <p>Viimistleb vastavalt juhendile õmblustoote (ÕV 5)</p> <p>Hooldab tööriista ülesande alusel etteantud juhiste järgi (puhastamine, poleerimine) (ÕV 4)</p> <p>Viimistleb (lihvi) tööriista etteantud juhendi alusel materjalist lähtuvalt sobivate vahenditega (ÕV 4)</p>
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Loeng, interaktiivne loeng, praktiline töö, rühmatöö, iseseisevtöö
Hindamine	Mitteeristav (A/MA)

<p>Hinnatavad ülesanded:</p>	<p>1 Koostab ülesande alusel ülevaate maailma nahatööstuses kasutatavatest tehnikatest, kasutades erinevaid teabeallikaid, vormistab töö elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara (ÕV 1)</p> <p>2. Joonistab ülesande alusel ajaloolisi dekoreeritud nahkesemeid, selgitab joonistatu põhjal eseme stiili (ÕV 1)</p> <p>3. Selgitab näidiste põhjal nahkade liigitust ja abimaterjale, nende omadusi, hankimise võimalusi ning nõuetekohaseid hoiustamise tingimusi, kasutab erialast sõnavara (ÕV 2)</p> <p>4. Selgitab nahanäidiste põhjal nahaparkimise protsessi, looduslike ainete ja kemikaalide kasutamise mõju erinevate nahaliikide parkimisel, eristab nahanäidiste põhjal taimpark-, kroompark- ja rasvaparknahka. Selgitab nahanäidiste põhjal nahapinna topograafiat ja naha ristlõiget. (ÕV 3)</p> <p>5. Nimetab nahatööstuses kasutatavaid seadmeid ja töövahendeid ning selgitab nende hooldamist, töökoja sisustamise aluseid. Selgitab ohutustehnika eeskirja alusel nahkkäsitöö tööstuses ohutusnõuete järgimise ja isiklike kaitsevahendite kasutamise vajalikkust, toob näiteid. Demonstreerib juhendi põhjal töötamist seadmete ja töövahenditega ohutult ja nõuetekohaselt, kasutab ergonoomilisi töövõtteid. (ÕV 4)</p> <p>6. Lõikab ja ühendab etteantud juhiste järgi nahast detaile, kasutades erinevaid ühendamise tehnoloogiaid, viimistleb ühenduskohad nõuetekohaselt, selgitab ja võrdleb tehnoloogiate erisust ja kasutusvõimalusi. Koostab tehnoloogianäidiste mapi. (ÕV 5)</p> <p>7. Dekoreerib etteantud juhiste järgi nahapinna erinevates dekoreerimistehnikates (vähemalt 5 erinevat tehnikat), viimistleb oma töö nõuetekohaselt, selgitab oma valikuid. Koostab dekoratiivtehnikate näidiste mapi. (ÕV 6)</p> <p>8. Nimetab ülesande alusel erinevate nahktoodete puhastamise-, viimistlemise- ja säilitamise vahendeid, selgitab nende kasutamist naha parkimisviisist lähtuvalt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 7)</p> <p>9. Valmistab lähtuvalt ülesandest tööjuhendi abil tööriista, valib õpetaja abiga õiged materjalid, töövahendid ja tehnoloogiad. (näit: puust või luust voltluu; messingist mustiraud; õhendusnuga). (ÕV 4)</p>
-------------------------------------	--

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne on saavutatud, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded, sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õppeväljundid vähemalt lävendi tasemel					
sh hindamismeetodid	praktiline töö, rühmatöö, iseseisevtöö, kontrolltöö					
Õppematerjalid	<p>Kukk, U. Karusnahakaubad : õppevahend. Tallinn : Eesti Õppekirjanduse Keskus, 1992</p> <p>Кюльв, Э. Технология художественных изделий из кожи. Москва : Легкая и пищевая промышленность, 1982</p> <p>Randveer, T. Jahiraamat. Tallinn : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2004</p> <p>Краснов, Б.Я.Материаловедение обувного и кожгалантерейного производства : [учебник для средних проф.-техн. училищ]. Москва : Легпромбытиздат, 1988</p> <p>„Õmblemine, Anu Pink, Saara Kirjastus 2003</p> <p>Технология и материалы швейного производства, Г.А. Крючкова, АКАДЕМА 2003</p>					
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)		Õpetajad		
5	Kavandamine ja kujutamine	8 EKAP(208h)			V. Lillemets N. Andrejeva T.Piisang	
		Audit.	Prakt.töö	Praktika		Iseseis.töö
		31	104			73
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab kavandatut ja kavandab oma ideid vormide, kujundite ja värvide abil, rakendades neid loovalt nahkesemete kujundamisel ja valmistamisel ning jäädvustab praktilisi töid fotograafiliselt					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					

<p>1. rakendab esemete kavandamisel geomeetriliste kujundite joonistamist ja vormi ruumilise kujutamise võtteid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab näidiste põhjal erinevate geomeetriliste esemete ruumilise kujutamise põhimõtteid • joonistab naturist kolm erinevat geomeetrilist eset, kasutades varju ja valguse edasi andmiseks joont ja pinda
<p>2. mõistab kompositsiooni põhialuseid ja värvusõpetuse põhitõdesid, rakendab teoreetilisi teadmisi praktilises töös</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab näidiste põhjal piiratud ja piiramata pinna kasutust esemete kujundamisel • selgitab ülesande alusel kuldlõike kasutust eseme proportsioonide kujundamisel • kujundab juhendi põhjal loodusliku, geomeetrilise ning abstraktse motiivi ja kasutab neid ornamendi loomisel • selgitab näidiste põhjal põhi- ja sekundaarvärvide erinevust • selgitab näidiste põhjal soojade ja külmade värvide erinevust ning psühholoogilist mõju • kujundab ülesande alusel kompositsioone, lähtudes värvide vastastikusest toimest ja värviharmoniast
<p>3. loeb ja koostab nõuetekohaseid tööjooniseid, teab geomeetriliste vormide lõigete valmistamise põhimõtteid ning valmistab erinevate vormide lõikeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab näidiste põhjal tööjoonise vormistamise nõudeid • koostab juhendi põhjal geomeetrilise vormi nõuetekohase tööjoonise, selgitab tööjoonist • valmistab mõõtude põhjal geomeetrilise vormi pinnalaotuse, koostab selle alusel lõiked ning selgitab lõigete ja pinnalaotuse kasutamise erinevust.
<p>4. kavandab nahast esemeid, stiliseerib ja kohandab ka etnograafilisi ornamente kasutades joont, pinda, värvi ning jälgib kavandatava toote proportsioone ja funktsionaalsust</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kavandab juhendi põhjal erinevaid nahkesemeid, kasutades eseme kujutamisel joont, pinda ja värvi, selgitab esemete proportsioonide ja funktsiooni seost • kavandab ülesande alusel dekoori nahast esemele, kasutades etnograafilist ornament
<p>5. tunneb fotoaparaadi olulisemaid funktsioone, pildistab esemeid, töötleb fotofaile, kasutab fotosid nahast esemete esitlemisel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab juhendi põhjal fotoaparaadi olulisemaid funktsioone • pildistab ülesande alusel erinevaid nahkesemeid, töötleb fotofaile, esitleb töödeldud fotosid ning selgitab oma töökäiku

<p>Teemad, alateemad</p>	<p>1.Üldkompositsiooni alused</p> <p>1.1. Kompositsiooni mõiste. Kompositsiooni vahendid (punkt, joon, pind, kontuur). Geomeetriliste põhivormide kasutamine.</p> <p>1.2. Pindadevahelised proportsioonid. Stiliseerimine. Figuur, taust, siluett. Faktuurid ja tekstuurid</p> <p>1.3. Piiratud ja piiramata pind.</p> <p>1.2. Kompositsiooni võtted</p> <p>Kontrastid ja nende liigid (värvus, faktuur, kuju, suurus, vorm). Optiline kunst.</p> <p>Rütm. Ornament. Rahvuslik ornament. Bordüür. Rütmi leidmine ja loomine</p> <p>Sümmeetria ja asümmeetria</p> <p>Tasakaal ja selle tingimused. Staatilisus ja dünaamilisus.</p> <p>Proportsioon ja mõõt. Kuldlõige.</p> <p>Kompositsiooni seos teiste kunstiliikidega.</p> <p>1.3. Kirjakompositsiooni alused ja näitusekujunduse põhimõtted</p> <p>2. Joonistamine</p> <p>2.1. Joonistusvahendid (harilikud ja värvilised pliiatsid, viltpliiats, pastellid, süsi) ja joonistuspaberid; nende sobivus ja kasutamine</p> <p>2.2. Joonistuse kompositsioon (objekti paigutamine, esi- ja tagaplaan, proportsioonid objekti ja lehe vahel, objektide vahel)</p> <p>2.3. Joone tugevus väljendusvahendina. Joonte tüübid (heledad jooned tumedal pinnal, viirutuste liigid, joonekompositsioon)</p> <p>2.4. Joonte kasutamine (joon kui kontuur, liikumine ja aktsent; joon vormi rõhutajana, figuuri ja fooni eraldajana)</p> <p>2.5. Valguse ja varju kujutamine</p> <p>2.6. Materjaliõpetus (võtted faktuuride ja tekstuuride kujutamiseks, drapeeringu kujutamine)</p> <p>2.7. Joonistamise seos kavandamisega (eesmärk, vahendite valik, visandamine, õnnestunud lahenduste välja valimine, läbitöötamine ja viimistlemine)</p> <p>3. Värvidega kujutamine</p> <p>3.1. Värvid (akvarell, guašš, akrüülvärv; nende erinevused ja kasutusvõimalused; segatehnikad)</p> <p>3.2. Töövahendid (pintslid, alused; nende kasutamine ja hooldamine). Paberiliigid ja nende kasutamine.</p> <p>3.3. Õiged maalimisharjumused (koht, asend, pintslihoid) ja maalimisviisid (täppiv, laseeriv, pastoosne)</p> <p>3.4. Värvusõpetus</p> <p>3.4.1. Põhimõisted (kromaatilised ja akromaatilised värvid, soojad-külmad toonid, heledad-tumedad toonid, kontrastvärvid, primaar-, sekundaar- ja tertsiaalvärvide saamine)</p> <p>3.4.2. Koloriit (monokroomne ja toon-toonis kujutamine)</p> <p>3.5. Natüürmordid (realistlik ja stiliseeritud). Vormi ja materjali kujutamine erinevate võtetega.</p>
---------------------------------	--

	<p>3.6. Ülevaade värvide kasutamisest ruumis ja rõivastuses</p> <p>4. Visandamine ja kavandamine</p> <p>4.1. Ideede visandamise alused (iseloomulike tunnuste välja toomine, väljendusrikkuse saavutamine)</p> <p>4.2. Figuuri kujutamine lihtsa moejoonise jaoks</p> <p>4.3. Proportsioonid. Mõõtkava kasutamine, mõõtmete märkimine joonisele</p> <p>4.4. Kavandile esitatavad nõuded (kavandamise vajadus ideest esemeni jõudmiseks).</p> <p>5. Joonestamine.</p> <p>5.1. Joonestusvahendid ja materjalid, geomeetrised konstruktsioonid, eskiisi joonistamine, joonise vormistamine.</p> <p>5.2. Projektsioonid ja mituvaated.</p> <p>5.3. Lõigete ja pinnalaotuste valmistamine.</p> <p>5.4. Tehnoloogiliste jooniste lugemine</p> <p>6. Fotografeerimine</p> <p>6.1. Käsitöötoote jäädvustamine (esemete ja nahktoodete pildistamine, foto kompositsioon sõltuvalt eesmärgist; loomulik ja kunstlik valgus, lisavalguse seadmine koduste vahenditega, taustad)</p> <p>6.2. Fototöötlus vabavaralise programmiga (piltide suurus sõltuvalt eesmärgist, lõikamine, pisiparandused)</p> <p>6.3. Pildipanga loomine (allalaadimine, rühmitamise ja sildistamise põhimõtted, arhiveerimine)</p>
sh iseseisev töö	<p>Ideede kogumine ja visandamine ülesande alusel, etteantud juhiste järgi. (ÕV2,3)</p> <p>Valmistööde vormistamine etteantud juhiste järgi. (ÕV 1,2,3,4,5)</p>
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, õppekäik.
Hindamine	Eristav
Hinnatavad ülesanded:	<p>1. Joonistab etteantud ülesande alusel naturist erinevaid geomeetrisi esemeid (3) kasutades varju ja valguse edasi andmiseks joont ja pinda. (ÕV 1)</p> <p>2. Kujundab etteantud ülesande alusel kompositsioone (6), lähtudes kompositsiooni põhialustest, värviharmoniast ja värvusõpetuse põhitõdedest, rakendades teoreetilisi teadmisi praktilistes töödes. (ÕV 2)</p>

	<p>3. Koostab juhendi põhjal nahkeseme tööjoonise ja lõiked rakendades tehnoloogilise jooniste vormistamise nõudeid. (ÕV 3)</p> <p>4. Visandab ja kavandab etteantud ülesande põhjal erinevaid nahkesemeid (5) kasutades eseme kujutamisel joont, pinda ja värvi. (ÕV 4)</p> <p>5. Kavandab etteantud ülesande alusel dekoori nahast esemele stiliseerides etnograafilist ornament. (ÕV 4)</p> <p>6. Teostab kompleksülesande vastavalt juhendile : Pildistab erinevaid nahkesemeid, töötleb fotofailid, esitleb töödeldud fotosid. (ÕV 5)</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisvad tööd vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.
Hindekriteeriumid	<p>Lävend Õpilane teostab kõik hinnatavad ülesanded juhendi alusel. Valib vastavalt ülesandele sobivad materjalid ja töövahendid, valmistab ette töökoha. Koostab töö analüüsi, kasutades asjakohast sõnavara. Kujutatu on arusaadav (mõistetav). Vormistab oma tööd õpimapiks</p> <p>Hinne 4 Õpilane teostab kõik hinnatavad ülesanded juhendi alusel. Valib vastavalt ülesandele sobivad materjalid ja töövahendid, valmistab ette töökoha. Koostab töö analüüsi, kasutades asjakohast sõnavara. Kujutatu on arusaadav. (mõistetav). Lisab tööde juurde omapoolseid selgitusi kasutatud töövahendite, materjalide ja kujutamistehnikate kohta. Vormistab oma tööd korrektseks õpimapiks.</p> <p>Hinne 5 Õpilane teostab kõik hinnatavad ülesanded juhendi alusel rakendades teoreetilisi teadmisi ja isikukupära. Valib vastavalt ülesandele sobivad materjalid ja töövahendid, valmistab ette töökoha. Koostab töö analüüsi, kasutades asjakohast sõnavara. Kujutatu on arusaadav (mõistetav). Õpilane annab hinnangu oma tegevusele ja toob välja enesearengu võimalused. Tööd on teostatud tehniliselt laitmatult.</p>
sh hindamismeetodid	Iseseisev töö, praktilised tööd, proovitööd
Õppematerjalid	<p>Kärner, E. Kompositsiooniõpetus. Tallinn : TEA Kirjastus, 2006</p> <p>Elam, K. Geometry of design : studies in proportion and composition. New York : Princeton Architectural Press, 2001</p>

	Summatavet, K. Käsitööga tööle: riikliku arengukava meetme 1.3 "Võrdsed võimalused tööturul" projekt.Tallinn] : Eesti Kunstiakadeemia : Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, 2008					
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)			Õpetajad	
6	Nahast väikeesemete valmistamine	7,5 EKAP(195h)			T. Piisang	
		Audit.	Prakt.töö	Praktika		Iseseis.töö
		30	97			68
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid: Sissejuhatus kutseõpingutesse. Nahatöö põhialused.					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab kavandi, tööjuhendi või näidise alusel nahast lihtsalõikelisi nahkaksessuaare ja väikeesemeid kasutades sobivaid materjale, töövahendeid ja seadmeid, järgides käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist.					
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid					
1) mõistab nahkeseme kavandi ja tööjoonise koostamise ja rakendamise vajadust kutsealases töös	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande alusel nahast väikeeseme kavandi ja tööjoonise koostamise vajadust ja rakendamise põhimõtteid, kasutab erialast sõnavara • selgitab kavandi ja tööjoonise alusel nahkeseme valmistamise planeeritavat töökäiku 					
2) teab nahast väikeesemete valmistamiseks sobivaid naha-,	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab ülesande alusel erinevate nahast väikeesemete valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjale ning kirjeldab nende omadusi, toob näiteid materjalide kasutamise kohta, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes 					

<p>abi- ja kinnitusmaterjale, nende omadusi ning varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	<p>võõrkeeles</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande alusel nahast väikeeseme valmistamiseks sobivate nahamaterjalide varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi
<p>3) planeerib tööde teostamise järjekorra tulenevalt erinevate nahast väikeesemete valmistamise tehnoloogiast, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt toodete hulgast, valib vajalikud töövahendid ja materjalid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ülesande alusel tööde järjekorra, selgitab töö planeerimise vajadust • arvutab ülesande alusel nahast väikeesemete valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu, selgitab arvutuse vajadust ja käiku
<p>4) valmistab tööprotsessist lähtudes ette ergonoomilise ja ohutu töökoha koos töövahendite, seadmete ja materjalidega, vajadusel teeb töövahendite ja seadmete hoolduse; kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab tööjuhendi alusel ette ergonoomilise ja ohutu töökoha koos vajalike materjalide, töövahendite ja seadmetega, põhjendab oma valikut, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • demonstreerib ülesande alusel tööks vajalike vahendite ja seadmete kasutamist ning hooldamist, kasutab erialast sõnavara • demonstreerib ülesande alusel materjalide ettevalmistamist nahast väikeesemete valmistamiseks, selgitab tegevuse tähtsust ja mõju valmistoote kvaliteedile

<p>5) valmistab tööjuhendi, tööjoonise või kavandi põhjal erinevaid nahast väikeesemeid kasutades tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid ja viimistleb nõuetekohaselt, järgib tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonoomikat ja käsitöömeistri kutse-eesetika nõuded</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teeb juhendi põhjal nahast väikeesemete valmistamiseks vajalikud eeltööd, kasutab sobivaid töövahendeid • valmistab juhendi, kavandi või tööjoonise põhjal tehnoloogiliselt õigete töövõtete erinevaid lihtsalõikelisi nahast väikeesemeid, töötab seadmetel ergonoomiliselt, ohutusnõudeid järgides • viimistleb nahast väikeesemed nõuetekohaselt • selgitab valmistatud nahast väikeesemete põhjal materjali säästliku kasutamise põhimõtteid ja vajadust.
<p>Teemad, alateemad</p>	<p>Nahast väikeeseme kavand ja tööjoonis, kasutamine. Nahast väikeesemete valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjalid, nende omadused, varumise võimalused ja hoiustamise tingimused. Tööde järjekord tulenevalt erinevate nahast väikeesemete valmistamise tehnoloogiast. Aja- ja materjalikulu arvestamine. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.</p>
<p>sh iseseisev töö</p>	<p>Koostab etteantud juhiste alusel tööoperatsioonide järjestuse (ÕV 3) Koostab etteantud juhendi alusel dekoratiivtehnikas kaunistatud väikeeseme kavandi ja tööjoonise (ÕV 1) Viimistleb vastavalt juhendile nahast valmistatud väikeesemed (ÕV 5)</p>
<p>sh praktika</p>	<p>puudub</p>
<p>Õppemeetodid</p>	<p>Praktilised harjutused, interaktiivne loeng, õppekäik.</p>
<p>Hindamine</p>	<p>Eristav</p>
<p>Hindekriteeriumid</p>	<p>Lävend Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid, valmistab ette töökoha, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus korrigeeritavad (likvideeritavad, parandatavad), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 4 Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikute asjakohasust, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö</p>

	<p>vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus iseseisvalt korrigeeritud (likvideeritud, parandatud), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 5</p> <p>Valib vastavalt ülesandele tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendab oma valikuid ja teeb ettepanekuid toote kavandamiseks, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid iseseisvalt kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud näidisele, viimistleb ning koostab tooteanalüüsi, kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Toode on laitmatult teostatud, funktsionaalne ja kasutatav.</p>
<p>Hinnatavad praktilised tööd:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab juhendi abil tööjoonise, tööetappide järjekorra, valib õpetaja abiga õiged töövahendid, valmistab tööjuhendi abil eseme. Lihtsalõikeline nahast väikeese (näit: võtmelipik, nimesilt, järjehoidja, nahast ehe). (ÕV1,2,3,4,5) 2. Koostab juhendi abil tööjoonise, tööetappide järjekorra, valib vajalikud töövahendid, valmistab tööjuhendi abil eseme. Lihtsalõikeline nahast aksessuaar (näit: vöö, rihm). (ÕV1,2,3,4,5) 3. Valmistab etteantud kavandi ja lõike põhjal väikeeseme või aksessuaari (näit: kukkur, tasku). Koostab juhendi abil tööjoonise ja tööetappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil lihtsalõikeline nahast väikeeseme või aksessuaari, vormistab töö kirjaliku osa korrektselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara (ÕV1,2,3,4,5) 4. Koostab kavandi alusel tööjoonise ja valmistab selle põhjal nahast väikeeseme (näit: prillitoos, rahakott, tööriistatasku). Koostab etteantud kavandi alusel tööjoonise. Koostab juhendi abil tööetappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil lihtsalõikeline nahast väikeeseme, vormistab töö kirjaliku osa korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara (ÕV1,2,3,4,5) 5. Koostab juhendi abil dekoratiivtehnikaga kaunistatud aksessuaari (näit: lihtsalõikeline käekott, dokumentitasku) tööjoonise ja tööetappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil lihtsalõikeline nahast aksessuaari, vormistab juhendile vastavalt töö kirjaliku osa elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara. Valib nahadekoratiivtehnika tööproovide hulgast sobiva dekoratiivtehnika, koostab tööjoonise, teostab dekoratiivtehnika. (ÕV1,2,3,4,5) 6. Valmistab lähtuvalt ülesandest tööjuhendi abil tööriista, valib õpetaja abiga õiged materjalid, töövahendid ja tehnoloogiad. (näit: puust või luust voltluu; messingist mustriraud; õhendusnuga). (ÕV1)

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Positiivne kokkuvõttev hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.					
sh hindamismeetodid	Iseseisev töö, praktilised tööd, proovitööd					
Õppematerjalid	<p>Кюльв, Э. Технология художественных изделий из кожи. Москва : Легкая и пищевая промышленность, 1982</p> <p>Randveer, T. Jahiraamat. Tallinn : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2004</p> <p>Краснов, Б.Я.Материаловедение обувного и кожгалантерейного производства : [учебник для средних проф.-техн. училищ]. Москва : Легпромбытиздат, 1988</p> <p>Grant, B. Leather braiding.Centreville: Cornell Maritime Press, 2001</p> <p>Селифанова, Л. Н. Ремонт кожгалантерейных изделий.Москва : Легкая индустрия, 1966</p> <p>Паркс, К. Кошельки и сумки : 57 оригинальных кошельков и сумочек. Москва : ЭКСМО-Пресс, 2000</p> <p>Valerie , M. The leatherworking handbook : a practical illustrated sourcebook of techniques and projects.London : Cassell Illustrated 1005</p> <p>Valerie , M. The leatherworking handbook : a practical illustrated sourcebook of techniques and projects.London : Cassell, 1994,2007</p> <p>Kirme, K., Väli, L. Nahkehistöö. Tallinn: Valgus, 1988</p> <p>Архипов, Г. С. Технология кожи. Москва : Легпромбытиздат, 1988</p> <p>Козлова, Т. В. Основы художественного проектирования изделий из кожи. Москва : Легпромбытиздат, 1987</p>					
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)		Õpetajad		
7	Liistuta nahkjalatsi valmistamise alused	7,5 EKAP(195h)		T.Piisang T. Terpitskaja		
		Audit.	Prakt.töö		Praktika	Iseseis.töö
		30	96			69
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid: Sissejuhatus õpingutesse. Nahatöö põhialused.					

Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab lõike ja tööjuhendi alusel erinevaid lihtsalõikelisi liistuta nahkjalatseid, kasutades sobivaid materjale, töövahendeid ja seadmeid, järgides käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist
Õpiväljundid : Õpilane:	Hindamiskriteeriumid
1) mõistab liistuta nahkjalatsi kavandi ja tööjoonise koostamise ja rakendamise vajadust kutsealases töös	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande alusel liistuta nahkjalatsi valmistamise töö käigu koostamise vajadust, tuues välja neis sisalduva teabe • selgitab kavandi ja tööjoonise alusel nahkeseme valmistamise planeeritavat töö käiku
2) teab liistuta nahkjalatsi valmistamiseks sobilikke naha-, abi- ja kinnitusmaterjale, nende omadusi ning varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab ülesande alusel liistuta nahkjalatsi valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjale ja kirjeldab nende omadusi, toob näiteid materjalide kasutamise kohta, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • selgitab ülesande alusel liistuta nahkjalatsi valmistamiseks sobivate nahamaterjalide varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi.
3) planeerib tööde teostamise järjekorra tulenevalt erinevate liistuta jalatsite valmistamise tehnoloogiast, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt toodete hulgast, valib vajalikud töövahendid ja materjalid	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ülesande alusel tööde järjekorra, selgitab töö planeerimise vajadust • arvutab ülesande alusel liistuta nahkjalatsite valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu, selgitab arvutuse vajadust ja käiku
4) valmistab tööprotsessist lähtudes ette ergonoomilise ja	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab tööjuhendi põhjal ette ergonoomilise ja ohutu töökoha koos vajalike materjalide, töövahenditega ja seadmetega, põhjendab oma valikut, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles

<p>ohutu töökoha koos töövahendite, seadmete ja materjalidega; vajadusel teeb töövahendite ja seadmete hoolduse; kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • demonstreerib ülesande alusel tööks vajalike vahendite ja seadmete kasutamist ning hooldamist, kasutab erialast sõnavara • demonstreerib ülesande alusel materjalide ettevalmistamist nahktoote valmistamiseks, selgitab tegevuse tähtsust ja mõju valmistoote kvaliteedile •
<p>5) valmistab tööjuhendi, tööjoonise või kavandi põhjal erinevaid lihtsalõikelisi liistuta nahkjalatseid kasutades tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid ja viimistleb nõuetekohaselt, järgib tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonoomikat ja käsitöömeistri kutse-eeskõige nõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teeb juhendi alusel liistuta nahkjalatsite valmistamiseks vajalikud eeltööd, kasutab sobivaid töövahendeid • konstrueerib tööjoonise põhjal õmmeldava eseme detailide lõiked, planeerib vajaliku materjalikulu, teeb vajalikud eeltööd, kasutab sobivaid töövahendeid • demonstreerib ülesande alusel tööks vajalike vahendite ja seadmete kasutamist ning hooldamist, kasutab erialast sõnavara • valmistab juhendi, kavandi või tööjoonise alusel tehnoloogiliselt õigete töövõtete erinevaid lihtsalõikelisi liistuta nahkjalatseid, töötab seadmetel ergonoomiliselt ohutusnõudeid järgides, teostab jalatsiproovi • viimistleb liistuta nahkjalatsid nõuetekohaselt • selgitab valmistatud liistuta nahkjalatsite põhjal materjali säästliku kasutamise põhimõtteid ja vajadust
<p>Teemad, alateemad</p>	<p>Liistuta nahkjalatsi kavand ja tööjoonis, kasutamine. Liistuta nahkjalatsi valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjalid, nende omadused, varumise võimalused ja hoiustamise tingimused. Tööde järjekord tulenevalt erinevate liistuta nahkjalatsite valmistamise tehnoloogiast. Aja- ja materjalikulu arvestamine. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine. Masinõmbluste õmblemine, õiged töövõtted ja –asendid. Väikedetailide õmblemine, furnituuri (nööpide, haakide, trippide, trukkide) asukoha märkimine ja õmblemine. Materjalide ja lõigete valik ning lõike valmistamine.</p>
<p>sh iseseisev töö</p>	<p>Koostab etteantud ülesande alusel tööoperatsioonide järjestuse (3.ÕV) Koostab juhendi ja etteantud ülesande alusel liistuta jalatsi kavandi ja tööjoonise (1.ÕV) Arvestab juhendi ja ülesande alusel toote materjali- ja ajakulu (3.ÕV, 5t) Harjutab käsitsiõmblusi, masinõmblusi ja viimistleb vastavalt juhendile õmblustoote(5.ÕV)</p>

sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Praktilised harjutused, interaktiivne loeng, õppekäik
Hindamine	eristav
Hinnatavad ülesanded:	<p>1. Valmistab ülesande alusel lihtsalõikelise pastla. Koostab juhendi abil tööjoonise, töökäigu, valmistab tööjuhendi abil pastlapaari. (ÕV 1,2,3)</p> <p>2. Valmistab ülesande alusel lihtsalõikelise liistuta jalatsi (näit: lahtise kannaga toasussid, lahtise kannaga suvejalats, sandaal). Koostab juhendi abil tööjoonise, töötappide järjekorra, valib vajalikud töövahendid, valmistab tööjuhendi abil jalatsipaari. (ÕV 1,3,4,5)</p> <p>3. Valmistab ülesande alusel, etteantud lõike põhjal, liistuta jalatsi (näit: beebi papud, toasussid). Koostab juhendi abil tööjoonise ja töötappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil lihtsalõikelise nahkjalatsipaari, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara. (ÕV1,2,3,4,5)</p>
Hindekriteeriumid	<p>Lävend Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid, valmistab ette töökoha, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus korrigeeritavad (likvideeritavad, parandatavad), toode on funktsionaalne ja kasutav.</p> <p>Hinne 4 Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikute asjakohasust, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus iseseisvalt korrigeeritud (likvideeritud, parandatud), toode on funktsionaalne ja kasutav.</p> <p>Hinne 5 Valib vastavalt ülesandele tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendab oma valikuid ja teeb ettepanekuid toote kavandamiseks, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid iseseisvalt kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud näidisele, viimistleb ning koostab tooteanalüüsi, kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Toode on laitmatult teostatud, funktsionaalne ja kasutatav.</p>

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindenä.
sh hindamismeetodid	Iseseisevtöö, praktiline töö, rühmatöö
Õppematerjalid	<p>Valk-Falk, E. Ajalooline jalats : tüpologia, konserveerimine, loominguobjekt : metoodiline kogumik. IV, Jalats muuseumikogudes. Lutike (Valgamaa) : Tartu Kõrgem Kunstikool, 2006</p> <p>Šuv, I.I. Jalatsite üldtehnoloogia : [õpik kergetööstuse tehnikumidele]. Tallinn : Valgus, 1966 (Tartu : H. Heidemanni nim. trükikoda)</p> <p>Vass, L. Handmade shoes for men. Cologne : Könemann, 1999</p> <p>Hröter, H. Grundlagen der industriellen Schuhherstellung. Leipzig : Fachbuchverlag, 1985</p> <p>„Õmblemine, Anu Pink, Saara Kirjastus 2003</p> <p>Технология и материалы швейного производства, Г.А. Крючкова, АКАДЕМА 2003</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)				Õpetajad
8	Karpide ja vutlarite valmistamine	6 EKAP(156h)				T. Piisang
		Audit.	Prakt.töö	Praktika	Iseseis.töö	
		23	78		55	
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodul : Sissejuhatus õpingutesse. Nahatöö põhialused.					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab kavandi, tööjuhendi või näidise alusel erinevaid nahast karpe ja vutlareid, kasutades sobivaid materjale, töövahendeid ja seadmeid, järgides käsitöömeistri kutse- eetika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					
1) mõistab karpide ja vutlarite vormi ja dekoori kavandamise ja tööjooniste koostamise vajadust	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab kavandi ja tööjoonise alusel karbi ja vutlari vormi ja dekoori kujutamise vajadust ning kavandil ja tööjoonisel sisalduvat teavet • selgitab kavandi ja tööjoonise alusel nahkeseme valmistamise töö käiku 					
2) teab karpide ja vutlarite valmistamiseks sobilikke naha- ja kattmaterjale, karkassi- ja abimaterjale, nende omadusi, varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab ülesande alusel karbi või vutlari valmistamiseks sobivaid naha- ja kattmaterjale, karkassi- ja abimaterjale, kirjeldab nende omadusi, toob näiteid sobivate materjalide kasutamise kohta, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • selgitab ülesande alusel karbi või vutlari valmistamiseks sobivate naha- ja kattmaterjalide, karkassi- ja abimaterjalide varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi. 					

<p>ühes võõrkeeles</p>	
<p>3) planeerib tööde teostamise järjekorra tulenevalt karpide ja vutlarite valmistamise eripärast, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt toodete hulgast, valib vajalikud töövahendid ja materjalid; kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ülesande alusel tööde järjekorra, selgitab töö planeerimise vajadust • arvutab ülesande alusel karbi või vutlari valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu lähtuvalt toodete eripärast ja hulgast, põhjendab arvutuste käiku • nimetab ülesande alusel karpide ja vutlarite valmistamisel kasutatavaid töövahendeid, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles
<p>4) valmistab tööprotsessist lähtudes ette ergonoomilise ja ohutu töökoha, töövahendid, seadmed ja materjalid, vajadusel teeb töövahendite ja seadmete hoolduse, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab tööjuhendi alusel ette ergonoomilise ja ohutu töökoha koos vajalike materjalide, töövahendite ja seadmetega, põhjendab oma valikut, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • demonstreerib ülesande alusel tööks vajalike vahendite ja seadmete kasutamist ning hooldamist, kasutab erialast sõnavara • demonstreerib ülesande alusel materjalide ettevalmistamist nahktoote valmistamiseks, selgitab tegevuse tähtsust ja mõju valmistoote kvaliteedile
<p>5) valmistab tööjuhendi, tööjoonise või kavandi põhjal erinevaid nahast karpe ja vutlareid, kasutades tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid ja viimistleb need nõuetekohaselt, järgib tööprotsessi, säästlikku materjali</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teeb juhendi põhjal toote valmistamiseks vajalikud eeltööd, kasutab sobivaid töövahendeid • valmistab juhendi, kavandi või tööjoonise põhjal tehnoloogiliselt õigete töövõtetega erinevaid nahast karpe ja vutlareid, töötab seadmetel ergonoomiliselt, ohutusnõudeid järgides • viimistleb karbid ja vutlarid nõuetekohaselt • selgitab valmistatud karpide ja vutlarite põhjal materjali säästliku kasutamise põhimõtteid ja vajadust

kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonoomikat ja käsitöömeistri kutse-eesitika nõudeid	
Teemad, alateemad	Karpide ja vutlarite kavand ja tööjoonis, kasutamine. Karpide ja vutlarite valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjalid, nende omadused, varumise võimalused ja hoiustamise tingimused. Tööde järjekord tulenevalt erinevate karpide ja vutlarite valmistamise tehnoloogiatest. Aja- ja materjalikulu arvestamine. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.
sh iseseisev töö	Koostab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile tööoperatsioonide järjestuse (ÕV 3) Kavandab vastavalt ülesandele ja tööjuhendile karpide ja vutlarite dekoori. (ÕV 1) Viimistleb lähtuvalt ülesandest eelnevalt valmistatud karpid ja vutlarid (ÕV 5)
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Praktilised harjutused, interaktiivne loeng, õppekäik.
Hindamine	Eristav
Hindekriteeriumid	<p>Lävend Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid , valmistab ette töökoha, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus korrigeeritavad (likvideeritavad, parandatavad), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 4 Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikute asjakohasust, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus iseseisvalt korrigeeritud (likvideeritud, parandatud), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 5 Valib vastavalt ülesandele tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendab oma valikuid ja teeb ettepanekuid toote kavandamiseks, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid iseseisvalt kasutades</p>

	ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud näidisele, viimistleb ning koostab tooteanalüüsi, kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Toode on laitmatult teostatud, funktsionaalne ja kasutatav.
Hinnatavad ülesanded:	<p>1. Valmistab vastavalt tööjuhendile ümmarguse kaanega karbi. Koostab juhendi abil tööjoonise, tööetappide järjekorra, (ÕV1,3,4,5)</p> <p>2. Valmistab vastavalt tööjuhendile kandilise kaanega karbi. Koostab juhendi abil tööjoonise, tööetappide järjekorra, valib vajalikud töövahendid, valmistab tööjuhendi abil karbi. (ÕV1,3,4,5)</p> <p>3. Valmistab etteantud näidise põhjal karbi. Koostab juhendi abil tööjoonise ja tööetappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil karbi, vormistab töö kirjaliku osa korrektselt eesti keeles, kasutab erialast sõnavara. (ÕV1,2,3,4,5)</p> <p>4. Valmistab etteantud kavandi põhjal dekoreeritud karbi. Koostab juhendi abil tööjoonise ja tööetappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil karbi, dekoreerib ja vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara. (ÕV1,2,3,4,5)</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.
sh hindamismeetodid	Iseseisevtöö, praktilised tööd, õppekäik, rühmatöö

Õppematerjalid	<p>Кюльв, Э. Технология художественных изделий из кожи. Москва : Легкая и пищевая промышленность, 1982</p> <p>Randveer, T. Jahiraamat. Tallinn : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2004</p> <p>Краснов, Б.Я.Материаловедение обувного и кожгалантерейного производства : [учебник для средних проф.-техн. училищ]. Москва : Легпромбытиздат, 1988</p> <p>Grant, B. Leather braiding. Centreville: Cornell Maritime Press, 2001</p> <p>Селифанова, Л. Н. Ремонт кожгалантерейных изделий. Москва : Легкая индустрия, 1966</p> <p>Паркс, К. Кошельки и сумки : 57 оригинальных кошельков и сумочек. Москва : ЭКСМО-Пресс, 2000</p> <p>Valerie , M. The leatherworking handbook : a practical illustrated sourcebook of techniques and projects. London : Cassell Illustrated 1005</p> <p>Valerie , M. The leatherworking handbook : a practical illustrated sourcebook of techniques and projects. London : Cassell, 1994,2007</p> <p>Kirme, K., Väli, L. Nahkehistöö. Tallinn: Valgus, 1988</p> <p>Архипов, Г. С. Технология кожи. Москва : Легпромбытиздат, 1988</p> <p>Козлова, Т. В. Основы художественного проектирования изделий из кожи. Москва : Легпромбытиздат, 1987</p>
-----------------------	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)				Õpetajad
9	Kõitmise alused	6 EKAP(156h)				T. Piisang
		Audit.	Prakt.töö	Praktika	Iseseis.töö	
		23	78		55	

Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid : Sissejuhatus õpingutesse. Nahatöö põhialused.
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab kavandi, tööjuhendi või näidise alusel köiteid kasutades erinevaid köitmisviise, sobivaid materjale, töövahendeid ja -seadmeid, järgides käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid
1) mõistab köidete kavandamise ning tööjooniste koostamise vajadust, teab erinevaid köitmisviise ja dekoreerimisvõimalusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande alusel köite kavandamise ning tööjoonise koostamise vajadust • nimetab vähemalt 3 köitmisviisi, selgitab nende erinevusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • selgitab ülesande alusel köidete erinevaid dekoreerimisvõimalusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • selgitab ülesande alusel köidete erinevaid dekoreerimisvõimalusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles
2) teab köidete valmistamiseks sobilikke köitematerjale, nende omadusi, varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab ülesande alusel köite valmistamiseks sobivaid köite- ja abimaterjale, kirjeldab nende omadusi, toob näiteid sobivate materjalide kasutamise kohta, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • selgitab ülesande alusel köite valmistamiseks sobivate köite- ja abimaterjalide varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi.
3) planeerib tööde teostamise järjekorra lähtudes kavandist ja	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ülesande alusel tööde järjekorra, selgitab töö planeerimise vajadust • arvutab ülesande alusel köidete valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu, selgitab oma arvutuste käiku ka vähemalt ühes võõrkeeles

<p>tööjoonisest ning köitmisviisidest, arvestab aja- ja materjalikulu tulenevalt toodete hulgast, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	
<p>4) valmistab tööprotsessist lähtudes ette ergonoomilise ja ohutu töökoha, töövahendid, seadmed ja materjalid, vajadusel teeb töövahendite ja seadmete hoolduse, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab tööjuhendi alusel ette ergonoomilise ja ohutu töökoha koos vajalike materjalide, töövahendite ja seadmetega, põhjendab oma valikut, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • demonstreerib ülesande alusel tööks vajalike vahendite ja seadmete kasutamist ning hooldamist, kasutab erialast sõnavara • demonstreerib ülesande alusel materjalide ettevalmistamist köidete valmistamiseks, selgitab tegevuse tähtsust ja mõju valmistoote kvaliteedile • nimetab ülesande alusel köitmiseks kasutatavaid erinevaid materjale ja selgitab nende omadusi, kasutab erialast sõnavara ka vähemalt ühes võõrkeeles • kirjeldab näidiste alusel paberi, kartongi ja papi omadusi, toob välja erinevused
<p>5) valmistab tööjuhendi, tööjoonise või kavandi põhjal erinevaid köiteid kasutades tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid ja viimistleb nõuetekohaselt, järgib tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonoomikat ja käsitöömeistri kutse-eeetika nõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teeb juhendi põhjal köidete valmistamiseks vajalikud eeltööd, kasutab sobivaid töövahendeid • valmistab juhendi, kavandi või tööjoonise põhjal tehnoloogiliselt õigete töövõtete erinevaid köiteid, töötab seadmetel ergonoomiliselt, ohutusnõudeid järgides • viimistleb köited nõuetekohaselt • selgitab valmistatud köidete põhjal materjali säästliku kasutamise põhimõtteid ja vajadust

Teemad, alateemad	Köidete kavand ja tööjoonis, kasutamine. Nahast köidete valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjalid, nende omadused, varumise võimalused ja hoiustamise tingimused. Tööde järjekord tulenevalt erinevate nahast köidete valmistamise tehnoloogiatest. Aja- ja materjalikulu arvestamine. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.
sh iseseisev töö	Koostab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile tööoperatsioonide järjestuse (3.ÕV) Koostab vastavalt ülesandele ja tööjuhendile raamatuköidete kavandi ja tööjoonised (1.ÕV) Viimistleb lähtuvalt ülesandest eelnevalt valmistatud köite (5.ÕV)
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Praktilised harjutused, interaktiivne loeng, õppekäik.
Hindamine	Eristav
Hindekriteeriumid	<p>Lävend Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid , valmistab ette töökoha, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus korrigeeritavad (likvideeritavad, parandatavad), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 4 Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikute asjakohasust, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus iseseisvalt korrigeeritud (likvideeritud, parandatud), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 5 Valib vastavalt ülesandele tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendab oma valikuid ja teeb ettepanekuid toote kavandamiseks, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid iseseisvalt kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud näidisele, viimistleb ning koostab tooteanalüüsi, kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Toode on laitmatult teostatud, funktsionaalne ja kasutatav.</p>
Hindamisülesanded	1. Valmistab vastavalt ülesandele prantsuse õmblusega paberköite (märkmik, päevik). Koostab juhendi abil tööetappide järjekorra, valmistab tööjuhendi abil köite. (ÕV1,3,4,5)

	<p>2. Valmistab vastavalt ülesandele jaapani köite (külalisraamat, album). Koostab juhendi abil tööjoonise, tööetappide järjekorra, valib vajalikud töövahendid, valmistab tööjuhendi abil köite. (ÕV1,3,4,5)</p> <p>3. Valmistab vastavalt juhendile paeltele õmmeldud poolnahkköite (nahk + kalingor, nahk + paber). Koostab juhendi abil tööjoonise ja tööetappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil karbi, vormistab töö kirjaliku osa korrektselt eesti keeles, kasutab erialast sõnavara. (ÕV1,2,3,4,5)</p> <p>4. Valmistab vastavalt juhendile liimita köite (visandiplokk, külalisraamat). Koostab juhendi abil tööjoonise ja tööetappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil köite, viimistle ja vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara. (ÕV1,2,3,4,5)</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.
sh hindamise meetodid	Iseseisevtöö, praktilised tööd, proovitööd
Õppematerjalid	<p>Kalda, S. Raamatuköitmine : praktilisi nõuandeid raamatusõbrale. Tallinn : Eesti NSV Raamatuühing, 1979</p> <p>Nahkköidete konserveerimine ja restaureerimine : metoodiline kiri. Tallinn : Eesti NSV Kultuuriministeerium, 1985</p> <p>Valk-Falk, E. Köiteuunikume Eestis XVIII sajandist - XX sajandi keskpaigani : metoodiline kogumik. III, Stiilitunnuste säilitamine konserveerimisel / Tartu Kõrgem nstikool. Nahakunsti ja restaureerimise osakond ; koostanud Endel Valk-KuFalk</p> <p>Grant, B. Leather braiding. Centreville: Cornell Maritime Press, 2001</p> <p>Valk-Falk, E. Eduard Taska ja Eesti köitekunst. Tallinn: Kunst, 1994</p> <p>5. Valk-Falk, E. Eesti nahatöö ja selle meistrid. Renovatum anno 1992 nr. , vol. , lk.</p>

10	12 EKAP(312h)	T. Piisang
----	---------------	------------

	Nahktoodete ja teenuste arendus ning turundus	Audit.	Prakt.töö	Praktika	Iseseis.töö	I.Pöld L.Kraskova
		102	101		109	
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid: Nahast väikeesemete valmistamine. Liistuta jalatsi valmistamise alused. Karpide ja vutlarite valmistamine. Kõitmise alused. Kavandamine ja kujutamine.					
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane kavandab, valmistab ja turundab nahkkäsitöötooteid ja/või teenuseid sihtgrupe arvestades					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					
1) leiab turusituatsiooni arvestades nahkkäsitöötoote idee ja sellele vastava sihtgrupi	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ülesande põhjal võimalikke ideede allikaid ja nimetab 3 ideede hankimise meetodit • selgitab ülesande põhjal sihtgrupi leidmise vajalikkust ja idee teostatavust turusituatsiooni arvestades • leiab ülesande põhjal toote idee ja sellele vastava sihtgrupi 					
2) kavandab ja valmistab sihtgrupist lähtudes nahkkäsitöötoote ja/või teenuse valides sobiva materjali, vahendid ja teostusviisi ning vajadusel osaliselt juhendades tööprotsessiga seotud kaaslast, kasutab ja mõistab töövahendite, materjalide ning tööprotsessi osade nimetusi võõrkeeles, loeb võõrkeelseid kasutusjuhendeid	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ülesande põhjal sihtgrupi vajadustele vastava toote ja/või teenuse kujundamise põhimõtteid ja teostusviise, toob selle kohta näiteid • kirjeldab ülesande põhjal toote ja/või teenuse valmistamiseks vajalikke vahendeid ja seadmeid • kavandab ja valmistab ülesande põhjal toote ja/või teenuse, kasutades vajadusel kaaslaste osalist juhendamist • põhjendab toote materjali ja teostusviisi valikut ja/või valmistab kavandatud teenuse osutamise detailse kirjelduse, ajakava ning näidised • loeb ja tõlgib erinevaid võõrkeelseid kasutusjuhendeid, kasutab sõnaraamatuid ja erialaseid teabeallikaid • kasutab võõrkeelset erialakirjandust oma tööülesannete täitmiseks 					
3) mõistab nahkkäsitöötoote ja/või teenuse hinna kujundamise põhimõtteid, leiab sobivad müügikanalid ja korraldab toote ja/või teenuse	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab vähemalt 3 erinevat võimalust toote ja/või teenuse turustamiseks • koostab juhendi põhjal meeskonnatööna tootele ja/või teenusele hinnapakumise, arvestades seejuures sihtgrupi vajadusega, sobivama teostusviisiga, materjali- ja ajakuluga, logistikaga ning valitud müügikanaliga, põhjendab müügikanali valikut ning kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles • kirjeldab ülesande põhjal kahte nahkkäsitöö valmistamiseks ja müümiseks sobivat ettevõtlusvormi 					

müügi ning kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	
4) mõistab nahkkäsitöötoote turvalise ja esteetilise pakendamise vajalikkust, pakendab toote, valmistab ette toote ja/või teenuse reklaami, esitleb toodet ja/või teenust eesti ja võõrkeeles	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande põhjal toote turvalise ja esteetilise pakendamise võimalusi ja vajalikkust • valmistab tootest lähtuvalt pakendi ning valmistab ette toote ja/või teenuse reklaami, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles, vestleb erialastel teemadel (nt selgitab hoolduse sisu jm) algtasemel • esitleb juhendi põhjal teostatud toodet ja/või teenust ja tutvustab reklaamikampaaniat
5) mõistab tootevastutuse olulisust lähtudes käsitöölise kutse-etikast	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab kutsestandardi nahkkäsitöö valmistaja, tase 4 lisa põhjal käsitöölise kutse-etiika põhireeglitest lähtuvalt tootevastutuse põhimõtteid
Teemad, alateemad	Toote kujunemise etapid, ideede elluviimine, toote turustamise võimalused, käsitöötoodete pakendamine, toote omahinna ja müügihinna kujundamine.
sh iseseisev töö	<p>Koostab ja vormistab elektrooniliselt ülesande alusel vastavalt tööjuhendile kirjalikud tööd (ÕV 1,3)</p> <p>Kujundab lähtuvalt ülesandest nahkkäsitöö toote.(ÕV 2)</p> <p>Valmistab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile nahkkäsitöö toote.(ÕV 2)</p> <p>Kujundab ja valmistab lähtuvalt ülesandest nahkkäsitöö tootele pakendi.(ÕV 2,4)</p> <p>Kavandab ja valmistab lähtuvalt ülesandest toote reklaami (ÕV 4)</p> <p>Leiab lähtuvalt ülesandest Internetist võõrkeelse info ja tõlgib selle(ÕV2)</p>
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, iseseisev töö, rühmatöö, õppekäik.
Hindamine	Eristav
Hindekriteeriumid	Lävend Valib vastavalt ülesandele sobivad materjalid ja töövahendid, teostab vajalikud tööetapid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tööanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt.

	<p>Hinne 4 Valib vastavalt ülesandele sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikute asjakohasust, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööetapid. Teostab töö vastavalt etteantud näidisele iseseisvalt, koostab tööanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt.</p> <p>Hinne 5 Valib vastavalt ülesandele sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikuid, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööetapid. Teostab töö vastavalt etteantud näidistele laitmatult, koostab tööanalüüsi koos ettepanekutega kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt.</p>
Hinnatavad ülesanded:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analüüsib etteantud ülesande alusel turgu ja määratleb sihtgrupi ning kujundab sihtgrupi vajadustest lähtudes toote ja/või teenuse. (ÕV 1) 2. Valmistab/loob ülesande alusel vastavalt tööjuhendile toote/teenuse koos tootmiskulude arvutamisega, vormistab töö elektrooniliselt korrektses eesti keeles. (ÕV 2) 3. Koostab meeskonnatööna etteantud ülesande alusel tootele/teenusele hinnapakumise lähtudes hinna kujundamise põhimõtetest.(ÕV 3) 4. Tutvustab ülesande alusel toote/teenuse ja esitleb müügiks. (ÕV 3,4) 5. Koostab lähtuvalt ülesandest nahkkäsitöötootele pakendi ja kasutusjuhendi. (ÕV 4,5)
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.
sh hindamise meetodid	Iseseisev töö, praktilised tööd, proovitööd
Õppematerjalid	<p>Kärner, E. Kompositsiooniõpetus. Tallinn : TEA Kirjastus, 2006</p> <p>Elam, K. Geometry of design : studies in proportion and composition. New York : Princeton Architectural Press, 2001</p> <p>Summatavet, K. Käsitööga tööle: riikliku arengukava meetme 1.3 "Võrdsed võimalused tööturul" projekt.Tallinn] : Eesti Kunstiakadeemia : Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, 2008</p>

	<p>Кюльв, Э. Технология художественных изделий из кожи. Москва : Легкая и пищевая промышленность, 1982 кошельков и сумочек. Москва : ЭКСМО-Пресс, 2000</p> <p>Valerie , M. The leatherworking handbook : a practical illustrated sourcebook of techniques and projects.London : Cassell, 1994,2007</p>
--	--

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)			Õpetajad
11	Praktika	16 EKAP(416h)			Praktika juhendaja
		Audit.töö	Praktika ettevõttes	Is.töö	
		0	280	136	
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodul Nahatöö põhialused				
Mooduli eesmärk	praktikaga nahatöö töökojas taotletakse, et õpilane arendab õppekeskkonnas omandatud kutsealaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid iseseisva töö käigus, tehes klientidele erinevaid nahkkäsitöö tooteid kogunud nahkkäsitöö valmistaja juhendamisel				

Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid
1) planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist	<ul style="list-style-type: none"> • koostab vastavalt praktikajuhendile praktikale asumiseks vajalikud materjalid, vajadusel kasutab praktikajuhendaja abi • seab sisse praktikapäeviku ja fikseerib praktika käigus tehtavad tööalased ülesanded
2) tutvub praktikakoha töökorraldusega ning läbib sissejuhatava ja tööohutusosalase juhendamise	<ul style="list-style-type: none"> • osaleb töökohal esmase tööohutusosalasel juhendamisel ja kinnitab seda ettevõttes sätestatud korra kohaselt • kirjeldab kogemuse põhjal praktikakoha töökorraldust, selgitab oma tööga seotud tööohutusosalaste nõuete täitmise vajalikkust
3) töötab juhendamisel praktikakohas nahkkäsitöö toodete valmistajana, järgib töötamisel praktikakohas väljakujunenud tööritmi ja kogunud töötaja nõuandeid	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ette töökoha kogunud töötaja juhendamisel, valib vajalikud materjalid, vahendid ja seadmed • valmistab nahkkäsitöö tooteid, lähtudes etteantud juhistest, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid • täidab talle antud ülesanded ja hindab enda töötulemusi
4) töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab asjakohaseid isikukaitsevahendeid	<ul style="list-style-type: none"> • ohtude ilmnemisel informeerib koheselt juhendajat • vastutab meeskonnaliikmena tööde kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest • kasutab oma töökohta eesmärgipäraselt ja korrastab selle peale töö lõppu • arendab liigutuste täpsust ja kiirust, rakendades ratsionaalseid ja õigeid töövõtteid • käitleb nahkkäsitöö toodete valmistamise juures tekkinud jääke vastavalt kehtestatud korrale
5) arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust	<ul style="list-style-type: none"> • arendab isikuomadusi nagu hoolikus, hoolivus, taktitundelisus, püsivus ja vastutustunne • suhtleb kaastöötajatega vastastikust lugupidamist ülesnäitava viisil

6) koostab iga tööpäeva lõpus aruande, kus analüüsib lühidalt, mida tegi ja mida sellest õppis	<ul style="list-style-type: none"> • esitab tööülesannete kirjelduse ja eneseanalüüsi tulemused aruandes, mille vormistab elektrooniliselt • analüüsib enda toimetulekut erinevate tööülesannetega ja hindab juhendaja abiga arendamist vajavaid aspekte
7) praktika lõppedes koostab aruande ja esitleb koolis	<ul style="list-style-type: none"> • koostab vastavalt juhendile kirjaliku praktikaaruande, annab hinnangu oma tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab aruande korrektses eesti keeles IT-vahendeid kasutades
Teemad, alateemad	Praktika kavandamine Praktika juhend, Praktika leping, selle vormistamine. Praktika päevik, selle vormistamine. Praktika arunne, selle vormistamine. Praktikakoha töökorraldus, tööohutusnõuded. Kutse-eeetika põhimõtete järgimine töökeskkonnas.
sh iseseisev töö	Praktikadokumentatsiooni täitmine
sh praktika	Töö praktikaettevõttes 280 tundi
Õppemeetodid	Praktiline töö, rühmatöö, iseseisev töö, esitlus
Hindamine	Mitteeristav (A/MA)
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne on saavutatud, kui õpilane on omandanud kõik õppeväljundid vähemalt lävendi tasemel ning on esitanud tähtaegselt praktikadokumentatsiooni
sh hindamismeetodid	Praktiline töö, esitlus
Õppematerjalid	Kooli õppekorralduseeskiri Praktika-alased näidisdokumendid ja juhendmaterjalid: http://www.innove.ee/et/kutseharidus/kutsehariduse-rok/praktika

KOHUSTUSLIKU VALITAVA KOMPETENSI MOODUL 16,5 EKAP						
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)			Õpetajad	
12.1	Nahkaksessuaaride valmistamine	16,5 EKAP(429h)			T. PIISANG	
		Audit.	Prakt.töö	Praktika		Iseseis.töö
		65	214			150
Nõuded mooduli alustamiseks	läbitud moodulid: sissejuhatus õpingutesse, nahatöö põhialused, kavandamine ja kujutamine, nahast väikeesemete valmistamine					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab kavandi, tööjuhendi või näidise alusel nahkaksessuaare kasutades sobivaid materjale, töövahendeid ja seadmeid, järgides käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist					
Õpiväljundid Õpilane	Hindamiskriteeriumid					
1) omab ülevaadet ajalooliste traditsiooniliste nahkaksessuaaride kasutamisest, kandmisest, valmistamisest, materjalidest, kujundamise ja dekoreerimise	<ul style="list-style-type: none"> koostab juhendi põhjal ülevaate traditsiooniliste nahkaksessuaaride kasutamisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest moe- ja nahaajaloos, kasutab selleks erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara 					

<p>võimalustest moe- ja nahaajaloos, kasutab erialast sõnavara</p>	
<p>2) koostab kavandi või visandi põhjal erinevate nahkaksessuaaride tööjoonised, valmistab mõõtude alusel lõiked, vajadusel kohandab lõikeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ülesande alusel kavandi järgi nõuetekohase tööjoonise, selgitab tööjoonise vastavust kavandile • valmistab tööjoonise alusel nahkaksessuaari lõiked, selgitab oma töökäiku • kohandab ülesandest lähtuvalt olemasolevaid lõikeid vastavalt kavandile ja tööjoonisele, toote mõõtudele ja materjali omadustele, selgitab oma töökäiku
<p>3) planeerib kavandi ja tööjoonise põhjal nahkaksessuaari valmistamise töökäigu, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt toodete hulgast ja tööde mahust, valib vajalikud töövahendid, tootele sobivad materjalid, abi- ja kinnitusmaterjalid, kasutab erialast sõnavara</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koostab kavandi ja tööjoonise põhjal valmistatava nahkaksessuaari eripärast lähtudes töökäigu, selgitab tööde teostamise järjekorda • koostab ülesande alusel nahkaksessuaari valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu kalkulatsiooni lähtudes toodete hulgast ja tööde mahust, vormistab selle elektrooniliselt, selgitab oma arvutuste käiku, kasutab erialast sõnavara • nimetab ja põhjendab kavandatud aksessuaari valmistamisel kasutatavaid abi- ja kinnitusmaterjale, kasutab erialast sõnavara
<p>4) valmistab kavandi ja tööjoonise alusel erinevaid nahkaksessuaare, järgides tööprotsessi, kasutab tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid ja viimistleb nõuetekohaselt, järgib säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • demonstreerib ülesande alusel töökoha ettevalmistamist, valib töö eesmärgist tulenevalt vajalikud töövahendid arvestades tööohutuse ja ergonoomika nõuetega • valib ülesande alusel vajalikud nahamaterjalid ning abi- ja kinnitusmaterjalid, selgitab oma valikuid • valmistab ülesande alusel erinevaid voodrita nahkaksessuaare lähtudes esemete konstruktsioonist, valib ja kasutab sobivaid nahamaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi, dekoreerib kavandist lähtuvalt, valib sobiva viimistlusvahendi ja viimistleb nõuetekohaselt • valmistab ülesande alusel erinevaid voodriga nahkaksessuaare lähtudes esemete konstruktsioonist, valib ja kasutab sobivaid nahamaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi, dekoreerib kavandist lähtuvalt, valib sobiva viimistlusvahendi ja viimistleb nõuetekohaselt

ergonoomikat ja käsitöömeistri kutse-eesitaja nõudeid	<ul style="list-style-type: none"> võrdleb valminud praktilise töö vastavust kavandile ja annab oma tööle hinnangu töötab ohutult ja materjali säästvalt järgides käsitöömeistri kutse-eesitaja nõudeid esitleb praktilisi töid
Teemad, alateemad	Nahkaksessuaaride kavand ja tööjoonis, kasutamine. Nahkaksessuaaride valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjalid, nende omadused, varumise võimalused ja hoiustamise tingimused. Tööde järjekord tulenevalt erinevate nahkaksessuaaride valmistamise tehnoloogiatest. Aja- ja materjalikulu arvestamine. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.
sh iseseisev töö	Koostab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile tööetappide järjestuse (ÕV 3) Arvestab vastavalt ülesandele ja tööjuhendile materjali- ja ajakulu (ÕV 3) Koostab ja kohandab lähtuvalt ülesandest tööjoonised ja lõiked. (ÕV 2) Kavandab vastavalt ülesandele ja tööjuhendile dekoratiivtehnikas kaunistatud aksessuaari (ÕV 4) Kogub ja vormistab lühikokkuvõtvalt ülesandest ja tööjuhendist kirjaliku töö informatsiooni.(ÕV 1)
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Praktilised harjutused, interaktiivne loeng, õppekäik.
Hindamine	Eristav
Hindekriteeriumid	<p>Lävend Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid , valmistab ette töökoha, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus korrigeeritavad (likvideeritavad, parandatavad), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 4 Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikute asjakohasust, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus iseseisvalt korrigeeritud (likvideeritud, parandatud), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 5</p>

	<p>Valib vastavalt ülesandele tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendab oma valikuid ja teeb ettepanekuid toote kavandamiseks, valmistab ette töökohta, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid iseseisvalt kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud näidisele, viimistleb ning koostab tooteanalüüsi, kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Toode on laitmatult teostatud, funktsionaalne ja kasutatav.</p>
Hinnatavad ülesanded:	<p>1. Koostab juhendi põhjal ülevaate traditsiooniliste nahkaksessuaaride kasutamisest, kandmisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest moe- ja nahaajaloos, kasutab selleks erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara (ÕV1)</p> <p>2. Valmistab etteantud lõike ja mõõtude põhjal aksessuaari. (näit: labakindad, arvutimapp). Koostab nõuetekohase tööjoonise ja tööetappide järjekorra, valmistab eseme, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV2,3,4)</p> <p>3. Valmistab lähtuvalt ülesandest lihtsalõikelise voodriga nahast aksessuaari (näit: voodriga kandekott, voodriga käekott). Koostab nõuetekohase tööjoonise ja lõiked, tööde järjekorra, valmistab tööjoonise põhjal aksessuaari, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV2,3,4)</p> <p>4. Koostab ja valmistab lähtuvalt ülesandest kavandi alusel lõike ja aksessuaari (näit: peakate, vöökott koos vööga). Koostab nõuetekohased lõiked ja tööjoonise, tööde järjekorra, valmistab lõigete ja tööjoonise põhjal aksessuaari, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV2,3,4)</p> <p>5. Valmistab dekoratiivtehnikaga kaunistatud aksessuaari (näit: vahesahtlitega rahatasku, sisetaskute ja vaheseintega kott). Valib nahadekoratiivtehnika tööproovide hulgast aksessuaarile sobiva dekoratiivtehnika, koostab tööjoonise ja teostab dekoratiivtehnika. Koostab nõuetekohased lõiked ja tööjoonise, tööde järjekorra, valmistab lõigete ja tööjoonise põhjal aksessuaari, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV2,3,4)</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Kokkuvõttev positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.</p>
sh hindamise meetodid	<p>Iseseisev töö, praktilised tööd, proovitööd</p>
Õppematerjalid	<p>Кюльв, Э. Технология художественных изделий из кожи. Москва : Легкая и пищевая промышленность, 1982</p>

	<p>Randveer, T. Jahiraamat. Tallinn : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2004</p> <p>Краснов, Б.Я.Материаловедение обувного и кожгалантерейного производства : [учебник для средних проф.-техн. училищ]. Москва : Легпромбытиздат, 1988</p> <p>Grant, B. Leather braiding.Centreville: Cornell Maritime Press, 2001</p> <p>Селифанова, Л. Н. Ремонт кожгалантерейных изделий.Москва : Легкая индустрия, 1966</p> <p>Паркс, К. Кошельки и сумки : 57 оригинальных кошельков и сумочек. Москва : ЭКСМО-Пресс, 2000</p> <p>Valerie , M. The leatherworking handbook : a practical illustrated sourcebook of techniques and projects.London : Cassell Illustrated 1005</p> <p>Valerie , M. The leatherworking handbook : a practical illustrated sourcebook of techniques and projects.London : Cassell, 1994,2007</p> <p>Kirme, K., Väli, L. Nahkehistöö. Tallinn: Valgus, 1988</p> <p>Архипов, Г. С. Технология кожи. Москва : Легпромбытиздат, 1988</p> <p>Козлова, Т. В. Основы художественного проектирования изделий из кожи. Москва : Легпромбытиздат, 1987</p>					
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)				Õpetajad
12.2	Liistuta nahkjalatsite ja pastelde valmistamine	16,5 EKAP(429h)				T.Piisang
		Audit.	Prakt.töö	Praktika	Iseseis.töö	
		65	214		150	
Nõuded mooduli alustamiseks	läbitud moodulid: sissejuhatus õpingutesse, nahatöö põhialused, kavandamine ja kujutamine, nahast väikeesemete valmistamine, liistuta jalatsi valmistamise alused					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab lõike ja tööjuhendi järgi, erinevaid liistuta nahkjalatseid kasutades sobivaid materjale, töövahendeid ja seadmeid, järgides käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					

<p>1) omab ülevaadet ajalooliste traditsiooniliste nahkjalatsite kasutamisest, kandmisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest moe- ja nahaajaloos, kasutab erialast sõnavara</p>	<ul style="list-style-type: none"> koostab juhendi põhjal ülevaate traditsiooniliste liistuta nahkjalatsite kasutamisest, kandmisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest moe- ja nahatöö ajaloos, kasutab selleks erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara
<p>2) koostab kavandi või visandi põhjal liistuta nahkjalatsite tööjoonised, valmistab mõõtude alusel lõiked, vajadusel kohandab lõikeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> valmistab ülesande alusel kavandi järgi nõuetekohase tööjoonise, selgitab tööjoonise vastavust kavandile valmistab tööjoonise ja jalamõõtude alusel liistuta nahkjalatsite lõiked, selgitab oma töökäiku kohandab ülesande alusel olemasolevaid lõikeid vastavalt kavandile ja tööjoonisele, jala mõõtudele ja materjali omadustele, selgitab oma töökäiku
<p>3) planeerib kavandi ja tööjoonise põhjal liistuta nahkjalatsi valmistamise töökäigu, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt toodete hulgast ja tööde mahust, valib vajalikud töövahendid, tootele sobivad materjalid, abi- ja kinnitusmaterjalid, kasutab erialast sõnavara</p>	<ul style="list-style-type: none"> koostab kavandi ja tööjoonise põhjal valmistatava liistuta nahkjalatsi eripärast lähtudes töökäigu, selgitab tööde teostamise järjekorda koostab ülesande alusel liistuta nahkjalatsite valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu kalkulatsiooni lähtudes toodete hulgast ja tööde mahust, vormistab selle elektrooniliselt, selgitab oma arvutuste käiku, kasutab erialast sõnavara nimetab ja põhjendab kavandatud liistuta nahkjalatsi valmistamisel kasutatavaid abi- ja kinnitusmaterjale, kasutab erialast sõnavara
<p>4) valmistab kavandi ja tööjoonise alusel erinevaid liistuta nahkjalatseid, lähtudes jalatsite konstruktsioonist, järgides tööprotsessi, kasutab tehnoloogiast tulenevaid</p>	<ul style="list-style-type: none"> demonstreerib ülesande alusel töökoha ettevalmistamist, valib töö eesmärgist tulenevalt vajalikud töövahendid arvestades tööohutuse ja ergonoomika nõuetega valib ülesande alusel vajalikud nahamaterjalid ning abi- ja kinnitusmaterjalid, selgitab oma valikuid valmistab ülesande alusel erinevaid voodrita, liistuta nahkjalatsipaare lähtudes jalatsite konstruktsioonist, valib ja kasutab sobivaid pealse- ja tallamaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi, teostab jalatsiproovi, dekoreerib kavandist lähtuvalt, valib sobiva viimistlusvahendi ja viimistleb nõuetekohaselt

töövõtteid, vajadusel dekoreerib ning viimistleb nõuetekohaselt, järgib säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonoomikat ja käsitöömeistri kutse-eeskriitika nõudeid	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ülesande alusel erinevaid voodriga, liistuta nahkjalatsipaare lähtudes jalatsite konstruktsioonist, valib ja kasutab sobivaid pealse-, voodri- ja tallamaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi, valib sobiva viimistlusvahendi, viimistleb nõuetekohaselt • võrdleb valminud praktilise töö vastavust kavandile ja annab oma tööle hinnangu • töötab ohutult ja materjali säästvalt järgides käsitöömeistri kutse-eeskriitika nõudeid • esitleb praktilisi töid
Teemad, alateemad	Liistuta nahkjalatsi kavand ja tööjoonis, kasutamine. Liistuta nahkjalatsi valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjalid, nende omadused, varumise võimalused ja hoiustamise tingimused. Tööde järjekord tulenevalt erinevate liistuta nahkjalatsite valmistamise tehnoloogiatest. Aja- ja materjalikulu arvestamine. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.
sh iseseisev töö	Koostab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile töötappide järjestuse (ÕV3) Arvestab lähtuvalt ülesandest materjali- ja ajakulu (ÕV3) Koostab ja kohandab ülesande alusel tööjoonised ja lõiked (ÕV2) Kavandab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile dekoratiivtehnikas kaunistatud jalatsi (ÕV4) Vormistab lähtuvalt ülesandest ning tööjuhendist kirjaliku töö (ÕV1)
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Praktilised harjutused, interaktiivne loeng, õppekäik.
Hindamine	Eristav
Hindekriteeriumid	Lävend Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid, valmistab ette töökoha, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus korrigeeritavad (likvideeritavad, parandatavad), toode on funktsionaalne ja kasutatav. Hinne 4 Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikute asjakohasust, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt.

	<p>Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus iseseisvalt korrigeeritud (likvideeritud, parandatud), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 5</p> <p>Valib vastavalt ülesandele tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendab oma valikuid ja teeb ettepanekuid toote kavandamiseks, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid iseseisvalt kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud näidisele, viimistleb ning koostab tooteanalüüsi, kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakkeelt. Toode on laitmatult teostatud, funktsionaalne ja kasutatav.</p>
Hinnatavad ülesanded:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab juhendi põhjal ülevaate traditsiooniliste nahkjalatsite kasutamisest, kandmisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest moe- ja nahaajaloos, kasutab selleks erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 1) 2. Valmistab etteantud lõike põhjal pastlad. Koostab nõuetekohase tööjoonise ja tööetappide järjekorra, valmistab pastlapaari, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV2,3,4) 3. Valmistab lähtuvalt ülesandest lihtsalõikelise voodriga liistuta nahkjalatsi (näit: sooja voodriga toasussid, voodriga kerge sisejalats). Koostab nõuetekohase tööjoonise ja lõiked, tööde järjekorra, valmistab tööjoonise põhjal jalatsipaari, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV2,3,4) 4. Koostab kavandi alusel lõike ja valmistab nahkjalatsi (näit: keskaegne jalats, mokassiinilõikeline jalats). Koostab nõuetekohased lõiked ja tööjoonise, tööde järjekorra, valmistab lõigete ja tööjoonise põhjal jalatsipaari, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV2,3,4) 5. Valmistab lähtuvalt ülesandest dekoratiivtehnikaga kaunistatud voodrita nahkjalatsi (näit: sandaalid, kerge suvine jalats). Valib nahadekoratiivtehnika tööproovide hulgast jalatsile sobiva dekoratiivtehnika, koostab tööjoonise ja teostab dekoratiivtehnika. Koostab nõuetekohased liistuta jalatsi lõiked ja tööjoonise, tööde järjekorra, valmistab lõigete ja tööjoonise põhjal jalatsipaari, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV2,3,4)
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.

sh hindamismeetodid	Iseseisvtöö, praktilised tööd, proovitööd			
Õppematerjalid	<p>Valk-Falk, E. Ajalooline jalats : tüpologia, konserveerimine, loominguobjekt : meetodiline kogumik. IV, Jalats muuseumikogudes. Lutike (Valgamaa) : Tartu Kõrgem Kunstikool, 2006</p> <p>Šuv, I.I. Jalatsite üldtehnoloogia : [õpik kergetööstuse tehnikumidele]. Tallinn : Valgus, 1966 (Tartu : H. Heidemanni nim. trükikoda)</p> <p>Vass, L. Handmade shoes for men. Cologne : Könemann, 1999</p> <p>Hröter, H. Grundlagen der industriellen Schuhherstellung. Leipzig : Fachbuchverlag, 1985</p>			
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)		Õpetajad
12.3	Nahkvormide valmistamine	16.5 EKAP(429h)		T. Piisang
		Audit.	Prakt.töö	Praktika
		65	214	Iseseis.töö 150

Nõuded mooduli alustamiseks	läbitud moodulid: sissejuhatus õpingutesse, nahatöö põhialused, kavandamine ja kujutamine, nahast väikeesemete valmistamine, karpide ja vutlarite valmistamine
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab ja dekoreerib kavandi, tööjuhendi või näidise alusel erinevaid nahkvorme kasutades sobivaid materjale, töövahendeid ja seadmeid, järgides käsitöömeistri kutse-eeskriitika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist.
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid
1) omab ülevaadet ajalooliste traditsiooniliste nahkvormide kasutamisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest nahatöö ajaloos, kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> koostab juhendi põhjal ülevaate traditsiooniliste nahkvormide kasutamisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest nahatöö ajaloos, kasutab erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara
2) koostab kavandi või visandi põhjal erinevate nahkvormide tööjoonised, valmistab mõõtude alusel lõiked, vajadusel kohandab lõikeid	<ul style="list-style-type: none"> valmistab ülesande alusel kavandi järgi nõuetekohase tööjoonise, selgitab tööjoonise vastavust kavandile valmistab tööjoonise alusel erinevate nahkvormide lõiked, selgitab oma töökäiku valmistab ülesande alusel lõikeid vastavalt kavandile, tööjoonisele ja materjali omadustele, selgitab oma töökäiku
3) planeerib kavandi ja tööjoonise põhjal nahkvormi valmistamise töökäigu, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt toodete hulgast ja tööde mahust, valib vajalikud töövahendid, sobivad materjalid, abi- ja	<ul style="list-style-type: none"> koostab kavandi ja tööjoonise põhjal valmistatava nahkvormi eripärast lähtudes töökäigu, selgitab tööde teostamise järjekorda koostab ülesande alusel nahkvormi valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu kalkulatsiooni lähtudes toodete hulgast ja tööde mahust, vormistab selle elektrooniliselt, selgitab oma arvutuste käiku, kasutab erialast sõnavara nimetab ja põhjendab kavandatud nahkvormi valmistamisel kasutatavaid abi- ja kinnitusmaterjale, kasutab erialast sõnavara

kinnitusmaterjalid, kasutab erialast sõnavara	
4) valmistab kavandi ja tööjoonise alusel erinevaid nahkvorme, järgides tööprotsessi, kasutab tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid, viimistleb nõuetekohaselt ja vajadusel dekoreerib, järgib säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonoomikat ja käsitöömeistri kutse-eeskriitika nõudeid	<ul style="list-style-type: none"> demonstreerib ülesande alusel töökoha ettevalmistamist, valib töö eesmärgist tulenevalt vajalikud töövahendid arvestades tööohutuse ja ergonoomika nõuetega valib ülesande alusel vajalikud nahamaterjalid ning abi- ja kinnitusmaterjalid, selgitab oma valikuid valmistab ülesande alusel erinevaid karkassita nahkvorme, valib ja kasutab sobivaid materjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi, valib sobiva viimistlusvahendi ja viimistleb nõuetekohaselt valmistab ülesande alusel erinevaid karkassiga nahkvorme, valib ja kasutab sobivaid paberi-, papi- või nahamaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi, dekoreerib kavandist lähtuvalt, valib sobiva viimistlusvahendi ja viimistleb nõuetekohaselt võrdleb valminud praktilise töö vastavust kavandile ja annab oma tööle hinnangu töötab ohutult ja materjali säästvalt järgides käsitöömeistri kutse-eeskriitika nõudeid esitleb praktilisi töid
Teemad, alateemad	Nahkvormide kavand ja tööjoonis, kasutamine. Nahkvormide valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjalid, nende omadused, varumise võimalused ja hoiustamise tingimused. Tööde järjekord tulenevalt erinevate nahkvormide valmistamise tehnoloogiast. Aja- ja materjalikulu arvestamine. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.
sh iseseisev töö	Koostab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile tööetappide järjestuse (ÕV3) Arvestab ülesandest lähtuvalt materjali- ja ajakulu (ÕV3) Koostab ja kohandab vastavalt ülesandele ja tööjuhendile tööjoonised ja lõiked. (ÕV2) Kavandab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile dekoratiivtehnikas kaunistatud nahkvormi. (ÕV4) Vormistab lähtuvalt ülesandest ja tööjuhendist kogutud kirjaliku töö informatsiooni.(ÕV1)
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Praktilised harjutused, interaktiivne loeng, õppekäik.
Hindamine	Eristav

<p>Hindekriteeriumid</p>	<p>Lävend Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid , valmistab ette töökoha, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus korrigeeritavad (likvideeritavad, parandatavad), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 4 Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikute asjakohasust, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus iseseisvalt korrigeeritud (likvideeritud, parandatud), toode on funktsionaalne ja kasutatav.</p> <p>Hinne 5 Valib vastavalt ülesandele tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendab oma valikuid ja teeb ettepanekuid toote kavandamiseks, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid iseseisvalt kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud näidisele, viimistleb ning koostab tooteanalüüsi, kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Toode on laitmatult teostatud, funktsionaalne ja kasutatav.</p>
<p>Hinnatavad ülesanded:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab juhendi põhjal ülevaate traditsiooniliste nahkvormide kasutamisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest nahaajaloos, kasutab selleks erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara . (ÕV 1) 2. Valmistab etteantud kavandi põhjal karkassiga ümmarguse või kandilise karbi. Koostab nõuetekohase tööjoonise ja tööetappide järjekorra, valmistab karbi, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 2,3,4) 3. Valmistab lähtuvalt ülesandest lihtsalõikelise karkassita nahkvormi (näit: mudelile nahast vormitud anum või mahuline ese). Koostab nõuetekohase tööjoonise ja lõiked, tööde järjekorra, valmistab tööjoonise põhjal nahkvormi, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 2,3,4) 4. Valmistab kavandi alusel koostatud karpide komplekti (näit: vähemalt kolmest karbist koosnev ja omavahel vormi või dekoori põhjal kokkusobiv komplekt). Koostab nõuetekohased lõiked ja tööjoonise, tööde järjekorra, valmistab lõigete ja tööjoonise põhjal karbi, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 2,3,4)

	5.Valmistab lähtuvalt ülesandest dekoratiivtehnikaga kaunistatud nahkvormi (näit: mudelile nahast vormitud mahuline dekoreeritud ese). Valib nahadekoratiivtehnika tööproovide hulgast sobiva dekoratiivtehnika, koostab tööjoonise ja teostab dekoratiivtehnika. Koostab nõuetekohased lõiked ja tööjoonise, tööde järjekorra, valmistab lõigete ja tööjoonise põhjal nahkvormi, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 2,3,4)
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.
sh hindamismeetodid	Iseseisevtöö, praktilised tööd, proovitööd
Õppematerjalid	<p>Кюльв, Э. Технология художественных изделий из кожи. Москва : Легкая и пищевая промышленность, 1982</p> <p>Randveer, T. Jahiraamat. Tallinn : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2004</p> <p>Краснов, Б.Я.Материаловедение обувного и кожгалантерейного производства : [учебник для средних проф.-техн. училищ]. Москва : Легпромбытиздат, 1988</p> <p>Grant, B. Leather braiding.Centreville: Cornell Maritime Press, 2001</p> <p>Селифанова, Л. Н. Ремонт кожгалантерейных изделий.Москва : Легкая индустрия, 1966</p> <p>Паркс, К. Кошельки и сумки : 57 оригинальных кошельков и сумочек. Москва : ЭКСМО-Пресс, 2000</p> <p>Valerie , M. The leatherworking handbook : a practical illustrated sourcebook of techniques and projects.London : Cassell Illustrated 1005</p> <p>Valerie , M. The leatherworking handbook : a practical illustrated sourcebook of techniques and projects.London : Cassell, 1994,2007</p> <p>Kirme, K., Väli, L. Nahkehistöö. Tallinn: Valgus, 1988</p> <p>Архипов, Г. С. Технология кожи. Москва : Легпромбытиздат, 1988</p> <p>Козлова, Т. В. Основы художественного проектирования изделий из кожи. Москва : Легпромбытиздат, 1987</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)				Õpetajad
12.4	Raamatuköidete valmistamine	16,5 EKAP(429h)				T. Piisang
		Audit.	Prakt.töö	Praktika	Iseseis.töö	
		65	214		150	
Nõuded mooduli alustamiseks	läbitud moodulid: sissejuhatus õpingutesse, nahatöö põhialused, kavandamine ja kujutamine, nahast väikeesemete valmistamine, karpide ja vutlarite valmistamine, köitmise alused					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab tööjuhendi järgi erinevatest materjalidest raamatuköiteid kasutades erinevaid köitmisviise, tehnoloogiaid ja töövahendeid, järgides käsitöömeistri kutse-eesitika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					
1) omab ülevaadet ajaloolistest ja traditsioonilistest raamatuköitmisviisidest, materjalidest ning dekoreerimise võimalustest nahatöö- ja köiteajaloos, kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> koostab juhendi põhjal ülevaate traditsioonilistest raamatuköitmisviisidest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest nahatöö- ja köiteajaloos, kasutades erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara 					
2) koostab kavandi või visandi põhjal erinevate nahkköidete tööjoonised, valmistab	<ul style="list-style-type: none"> valmistab ülesande alusel kavandi järgi nõuetekohase tööjoonise, selgitab tööjoonise vastavust kavandile valmistab tööjoonise alusel raamatuköite materjalilõiked, vastavalt kavandile, tööjoonisele ja materjali omadustele, selgitab oma töökäiku kohandab ülesande alusel olemasolevad materjalilõiked, vastavalt kavandile, tööjoonisele ja materjali omadustele, 					

mõõtude alusel lõiked, vajadusel kohandab lõikeid	selgitab oma töökäiku
3) planeerib kavandi ja tööjoonise põhjal raamatuköite valmistamise töökäigu, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt toodete hulgast ja tööde mahust, valib vajalikud töövahendid, tootele sobivad materjalid, abi- ja kinnitusmaterjalid, kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> • koostab kavandi ja tööjoonise põhjal valmistatava raamatuköite eripärast lähtudes töökäigu, selgitab tööde teostamise järjekorda • koostab ülesande alusel raamatuköite valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu kalkulatsiooni lähtudes toodete hulgast ja tööde mahust, vormistab selle elektrooniliselt, selgitab oma arvutuste käiku, kasutab erialast sõnavara • nimetab ja põhjendab kavandatud raamatuköite valmistamisel kasutatavaid abi- ja kinnitusmaterjale, kasutab erialast sõnavara
4) valmistab kavandi ja tööjoonise alusel erinevaid raamatuköiteid, lähtudes köidete konstruktsioonist, järgides tööprotsessi, kasutab tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid, vajadusel dekoreerib ning viimistleb nõuetekohaselt, järgib säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonoomikat ja käsitöömeistri kutse-eesitika nõudeid;	<ul style="list-style-type: none"> • demonstreerib ülesande alusel töökoha ettevalmistamist, valib töö eesmärgist tulenevalt vajalikud töövahendid arvestades tööohutuse ja ergonoomika nõuetega • valib ülesande alusel vajalikud nahamaterjalid ning abi- ja kinnitusmaterjalid, selgitab oma valikuid • valmistab ülesande alusel erinevaid liimita raamatuköiteid lähtudes köitekonstruktsioonist, valib ja kasutab sobivaid paberi- ja nahamaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi, dekoreerib kavandist lähtuvalt, valib sobiva viimistlusvahendi ja viimistleb nõuetekohaselt • valmistab ülesande alusel erinevaid liimiga raamatuköiteid lähtudes raamatuköite konstruktsioonist, valib ja kasutab sobivaid paberi- ja nahamaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi, dekoreerib kavandist lähtuvalt, valib sobiva viimistlusvahendi, viimistleb nõuetekohaselt • võrdleb valminud praktilise töö vastavust kavandile ja annab oma tööle hinnangu 0 • töötab ohutult ja materjali säästvalt järgides käsitöömeistri kutse-eesitika nõudeid • esitleb praktilisi töid
Teemad, alateemad	Raamatuköite kavand ja tööjoonis, kasutamine. Raamatuköite valmistamiseks sobivaid naha-, abi- ja kinnitusmaterjalid, nende omadused, varumise võimalused ja hoiustamise tingimused. Tööde järjekord tulenevalt erinevate raamatuköidete valmistamise tehnoloogiast. Aja- ja materjalikulu arvestamine. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.

sh iseseisev töö	Koostab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile tööetappide järjestuse (ÕV 3) Arvestab lähtuvalt ülesandest materjali- ja ajakulu (ÕV 3) Koostab ja kohandab ülesande alusel tööjoonised ja lõiked. (ÕV 2) Kavandab ülesande alusel vastavalt tööjuhendile dekoratiivtehnikas kaunistatud raamatuköite. (ÕV 4) Vormistab lähtuvalt ülesandest ja tööjuhendist kogutud kirjaliku töö informatsiooni.(ÕV 1)
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Praktilised harjutused, interaktiivne loeng, õppekäik.
Hindamine	Eristav
Hindekriteeriumid	Lävend Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid , valmistab ette töökoha, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele õpetaja abiga ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus korrigeeritavad (likvideeritavad, parandatavad), toode on funktsionaalne ja kasutatav. Hinne 4 Valib vastavalt ülesandele ja tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendades oma valikute asjakohasust, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud juhisele või näidisele õpetaja juhendamisel ning koostab tooteanalüüsi kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Töö protsessis tekkinud pisivead on viimistluse käigus iseseisvalt korrigeeritud (likvideeritud, parandatud), toode on funktsionaalne ja kasutatav. Hinne 5 Valib vastavalt ülesandele tööjuhendi alusel sobivad materjalid ja töövahendid põhjendab oma valikuid ja teeb ettepanekuid toote kavandamiseks, valmistab ette töökoha, järgib tööprotsessi, teostab vajalikud tööoperatsioonid iseseisvalt kasutades ohutuid töövõtteid. Teostab töö vastavalt etteantud näidisele, viimistleb ning koostab tooteanalüüsi, kasutades asjakohast sõnavara ja korrektset kirjakeelt. Toode on funktsionaalne ja kasutatav.
Hindamisülesanded	1. Koostab juhendi põhjal ülevaate traditsiooniliste nahkköidete kasutamisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest nahaajaloos, kasutab selleks erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 1)

	<p>2. Dekoreeritud eeslehtedega paeltele õmmeldud raamatuköide. Koostab nõuetekohase tööjoonise ja tööetappide järjekorra, valmistab köite, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 2,3,4)</p> <p>3. Õmmeldud kaptaaliga nõõridele õmmeldud raamatuköide. Koostab nõuetekohase tööjoonise ja lõiked materjalile, tööde järjekorra, valmistab tööjoonise põhjal nahkvormi, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 2,3,4)</p> <p>4. Kavandi alusel koostatud liimita köide koos säilituskarbiga. Koostab nõuetekohased lõiked materjalile ja tööjoonise, tööde järjekorra, valmistab lõigete ja tööjoonise põhjal köite ja karbi, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 2,3,4)</p> <p>5. Dekoratiivtehnikaga kaunistatud nahkköide. Valib nahadekoratiivtehnika tööproovide hulgast kavandile sobiva dekoratiivtehnika, koostab tööjoonise ja teostab dekoratiivtehnika. Koostab nõuetekohased materjali lõiked ja tööjoonise, tööde järjekorra, valmistab nahkköite, arvutab materjali- ja ajakulu, vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara. (ÕV 2,3,4)</p>
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisvad tööd vähemalt lävendi tasemel. Mooduli koondhinne kujuneb teostatud iseseisvate ja praktiliste tööde koondhindena.
sh hindamismeetodid	Iseseisev töö, praktilised tööd, proovitööd
Õppematerjalid	<p>Kalda, S. Raamatuköitmine : praktilisi nõuandeid raamatusõbrale. Tallinn : Eesti NSV Raamatuühing, 1979</p> <p>Nahkköidete konserveerimine ja restaureerimine : meetodiline kiri. Tallinn : Eesti NSV Kultuuriministeerium, 1985</p> <p>Valk-Falk, E. Köiteuunikume Eestis XVIII sajandist - XX sajandi keskpaigani : meetodiline kogumik. III, Stiilitunnuste säilitamine konserveerimisel / Tartu Kõrgem nstikool. Nahakunsti ja restaureerimise osakond ; koostanud Endel Valk-KuFalk</p> <p>Grant, B. Leather braiding. Centreville: Cornell Maritime Press, 2001</p> <p>Valk-Falk, E. Eduard Taska ja Eesti köitekunst. Tallinn: Kunst, 1994</p> <p>5. Valk-Falk, E. Eesti nahatöö ja selle meistrid. Renovatum anno 1992</p>

--	--

NAHKKÄSITÖÖ VALMISTAJA ÕPPEKAVA VALIKÕPINGUTE MOODULITE RAKENDUSKAVA

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)				Õpetajad
1	Naha maalimine	3EKAP(78h)				N.Andrejeva
		Audit.töö	Prakt.töö	Praktika	Is. töö	
		12	39		27	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad					
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab maalitehnilised kujutamisoskused, kujutava kunsti põhitõed ning reeglid, loob kompositsioone erinevates maalikunsti tehnikates					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					

1. Omab ülevaadet ja mõistab maali teooria põhialuseid, rakendab omandatud teadmisi kujutise ülekandmisel tasapinnale	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab peamisi termineid, mida kasutatakse maalimisel, kasutab neid kõnes. • kirjeldab teoreetiliste teadmiste vajalikkust kunstis ja nende kasutamist praktikas. • nimetab peamisi värviõpetuse ja optika seadusi, maali tehnikaid, • kirjeldab visuaalse vastuvõtu seaduspärasusi ja kujutise ülekandmist tasapinnale, kujutatava viimist visuaalse tervikuni värvi abil
2. Tunneb ja kasutab maalimisel sobivaid materjale ja vahendeid	<ul style="list-style-type: none"> • Valib erinevaid materjale ja töövahendeid töötamiseks erinevates maalitehnikates • Kasutab iseseisvalt ning õigesti materjale ja töövahendeid praktilises töös
3. Omab maali tehniliseid võtteid, kasutab neid praktikas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Töötab akvarellmaali tehnikas kuival ja niiskel paberil, kombineeritud ja segatehnikas. 2. Töötab kattevärvidega guašš- ja akrüülmaali tehnikas.
4. On võimeline teostama iseseisvat loomingulist otsingut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab iseseisvalt teoreetilisi teadmisi praktiliste ülesannete teostamisel 2. Lahendab probleemse iseloomuga loovad ülesandeid. 3. Eksponeerib oma töid asjakohaselt ja veenvalt
Teemad, alateemad	Maali teooria alused. Värvide põhiomadused. Värvide segamine. Soojad ja külmad värvid. Kontrastid. Vormi edasi andmine värviga. Akvarell-, guašš- ja akrüülmaali materjalid ja vahendid. Akvarellmaali tehnika. Maali võtted ja tehnika. Töö kuival paberil, niiskel paberil, segatehnika. Guašš- ja akrüülmaali tehnika.
sh iseseisev töö	Kirjeldab juhendi alusel maalimisel kasutatavaid materjale ja töövahendi kasutamist praktilises töös, kasutab erialast sõnavarava Teostab etteantud ülesande põhjal iseseiseva loomingulise töö
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Kõitev loeng. Praktiline töö. Õpimapp kui tööde kogu. Meetod lihtsama juurest keerulisema poole.
Hindamine	Mitteeristav (A/MA)
Hinnatavad ülesanded:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kujutab lähtuvalt ülesandest juhendi abil üles guašštehnikas värviringi ja täitab selle, koostab põhivärvuste tabeli(põhivärvused, sekundaarvärvused,tersiaarvärvused). 2. Koostab lähtuvalt ülesandest juhendi abil guašštehnikas.kompositsioonid külmades ja soojades toonides

	3. Teostab lähtuvalt ülesandest akvarellmaali tehnikas värvi sissevalamise harjutuse. 4. Teostab lähtuvalt ülesandest akvarellmaali tehnikas värvi „venitamise“ harjutuse. 5. Kannab lähtuvalt ülesandest värvi läbipaistvate või sulatatud kihtidena tasapinnale 6. Koostab lähtuvalt ülesandest juhendi abil akvarelltehnikas kompositsioonid kontrastsetes toonides. 7. Maalib lähtuvalt ülesandest juhendi abil kuival paberil, niiskel paberil, kombineeritud- ja segatehnikas					
Hindekriteeriumid	-					
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne on saavutatud, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded sh iseseisevad tööd ning omandanud kõik õppeväljundid vähemalt lävendi tasemel.					
sh hindamismeetodid	Demonstratsioon. Õppimapp kui valitud tööde esitus.					
Õppematerjalid	Õpetaja konspekt, esitlused, värvid ja muud maalimise materjalid					
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)		Õpetajad		
2	Kirjakunst	3EKAP(78h)		N.Andrejeva		
		Audit.töö	Prakt. töö		Praktika	Ises. töö
		12	39			27
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad					
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane arendab oskust edastada loovalt ja kunstipäraselt kirjalikke sõnumeid					
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid					
Õpilane:						

1) Teab ülevaatlilikult kirja ajaloolist kujunemist	<ul style="list-style-type: none"> • defineerib, mis on kiri ja kirjeldab kirja tekke ajalugu • on tuttav peamiste kirja tunnustega (iseloомуjoontega)
2) Teab ja oskab kasutada materjale ja vahendeid, mida kasutatakse kirjakunsti	<ul style="list-style-type: none"> • kategoriseerib erinevad kirjutussuled, kasutab ning hooldab neid vastavalt nõuetele • kasutab eritüüpi pintsleid kaligraafias • valib sobiva paberi töö tegemise jaoks • organiseerib tööpinna vastavalt juhendile • Kasutab iseseisvalt ning õigesti materjale ja töövahendeid praktilises töös
3) Oskab õigesti vormistada teksti	<ul style="list-style-type: none"> • joonib paberil vastavalt etteantud juhendile • paigutab teksti paberilehe peale lähtuvalt juhendist • seostab sule laiuse ja kirja proportsiooni suhet • kasutab oma töös erinevaid kirjutusvõtteid
4) Oskab kirjutada laia- ja kitsaotsalise sulega, loob kompositsiooni saadud teadmiste ja oskuste baasil	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab erinevate kirjade kirjutusvõtteid • rakendab kaligraafiat tööde vormistamisel; • lahendab loovalt ja iseseisvalt praktilisi ülesandeid kirjekompositsiooni loomise osas • rakendab iseseisvalt teoreetilisi teadmisi praktilisi ülesandeid teostades • lahendab ülesandeid probleemse iseloomuga. • eksponeerib oma töid asjakohaselt ja veenvalt
Teemad, alateemad	<p>Ilukirja rakendamise valdkonnad kaasaegses maailmas. Materjalid ja töövahendid ja nende kasutamine. Terminoloogia ja kompositsiooni põhieeglid. Leheformaadi loomise ülesannete täitmine standardkirja abil. Tähtede konstrueerimine. Geomeetristest elementidest tähtede, tähestiku ja kirjekompositsiooni loomise ülesannete täitmine. Laisulekirjad. Peensulekirjad. Kirja kujundamine ja kasutamine. Tähtede või kirja loomine tasapinnal loovtehnika abil. Teematilise kompositsiooni loomine eri kirjastiilidest.</p>
sh iseseisev töö	Teostab ülesande alusel sulepeaga kirjutamise harjutustöid

sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Loeng, praktiline töö, töövõtete demonstratsioon, õpimapp kui tööde kogu, meetod lihtsama juurest keerulisema poole.
Hindamine	Mitteeristav (A/MA)
Hinnatavad ülesanded:	<p>1. Sooritab vabakompositsiooni peensulega (sulepea kasutamise esimesed katsed). Lähtuvalt ülesandest valib õiged töövahendid, valmistab tööjuhendi abil kompositsiooni sulepeaga.</p> <p>2. Sooritab lähtuvalt ülesandest kirjakunsti algharjutusi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. organiseerib õigesti lehe formaati, 5. täidab lehe laisule abil ornamendiga. 6. joonib lehe 7. hoiab sule nurka vastavalt juhendile, <p>3. Teostab lähtuvalt ülesandest loomingulise töö laisulega.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstrueerib erinevaid tähti, kasutab termineid majuskel ja minuskel • joonib lehe • hoiab sule nurka vastavalt juhendile • täidab lehe tähtedega vastavalt esitatud nõuetele • teostab laisule kalligraafiat. • teostab rooma kapitaalkirja. <p>4. Teostab lähtuvalt ülesandest peensulega ornamente ja figure.</p> <ul style="list-style-type: none"> • joonib lehe • hoiab sule nurka vastavalt juhendile <p>5. Teostab lähtuvalt ülesandest loomingulise töö peensulega.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstrueerib erinevaid tähti, kasutab termineid majuskel ja minuskel • joonib lehe • hoiab sule nurka vastavalt juhendile • täidab lehe tähtedega vastavalt esitatud nõuetele

	<ul style="list-style-type: none"> teostab peensule kalligraafiat <p>6. Koostab kompositsiooni etteantud teemal (joonib lehe, hoiab sule nurka vastavalt juhendile).</p> <ul style="list-style-type: none"> loob initsiaali või monogrammi. kirjutab fraasi loob visiikaardi. koostab tähestikuraamatu. 					
Hindekriteeriumid	-					
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne on saavutatud, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õppeväljundid vähemalt lävendi tasemel.					
sh hindamismeetodid	Demonstratsioon. Õppimapp kui valitud tööde esitus.					
Õppematerjalid	Õpetaja konspekt, esitlused Villu Toots, Tänapäeva kiri : raamat kirjade kujundamisest, Tallinn : Eesti Riiklik Kirjastus, 1956 Paul Luhteih, Laisulega kirjutatud alfabeete, Tallinn. Kunst, 1977					
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)		Õpetajad		
3	Metallpanused	3EKAP(78h)		V.Lillemets M.Kekišev		
		Audit.töö	Prakt.töö		Praktika	Iseseis.töö
		12	39			27
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodul Sissejuhatus kutseõpingutesse					

Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija omandab algteadmised värviliste metallide terminoloogiast, töötlemise tehnikatest, õigetest töövõtetest ja tööasenditest, abimaterjalide tundmisest ja kasutamisest, dekoreerimis ja viimistlusvõimalustest, valmistab lihtsamaid metallesemeid toetudes nendele teamistele.
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid
1. Omab ülevaadet metallesemete valmistamisest, kasutamise võimalustest, kasutab erialast sõnavara.	<ul style="list-style-type: none"> • Etteantud ülesande alusel kogub metallesemete valmistamisest ja kasutamise võimalustest materjali internetist, demonstreerib • Nimetab metalle näidiste põhjal, kasutab erialast sõnavara
2. Loob lihtsaid metallesemeid järgides kavandatava toote mõõte, proportsioone ja funktsionaalsust, koostab tööjooniseid nende jaoks.	<ul style="list-style-type: none"> • kavandab näidiste ja ülesande järgi metallesemeid • koostab õpetaja abiga tööjoonise
3. Loob lihtsaid metallesemeid lehtmaterjalist, traadist	<ul style="list-style-type: none"> • valib ja ettevalmistab materjali lähtudest ülesannest, põhjendab oma valikuid • märgib materjalile detailide piirid, leiab ökonoomseima variandi • saab ja lõikab lehtmaterjali jälgides ohutusnõudeid metallidega töötamisel • punub traadist lähtuvalt ülesandest erinevaid kette
4. Tunneb ja kasutab metallide ühendusviise	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab metalldetailide ühendamise viise • valib detailide ühenduse viisi lähtudest valmistatava eseme omapärast ja teostab selle, põhjendab oma valikuid

<p>5. Teab metallesemete viimistlusvõtteid, tunneb dekoreerimisviise ja teostab neid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb metallesemete dekoreerimise viise, tunneb neid näidiste järgi • valib vastavalt ülesandele dekoreerimist viisi ja kasutab seda oma tööde valmistamisel, põhjendab oma valikud • viimistleb lähtuvalt ülesandest metallesemeid, kasutades erinevaid viimistlusvõtteid
<p>Teemad, alateemad</p>	<p>Tööriistade, materjalide, seadmete tutvustus, ohutu töötamine metallidega. Enamkasutatavate materjalide tutvustus. Lõikeõpetus: saagimine, lõikamine. Traaditööd: ketid, punumine traadist. Liited: joodiste tüübid, liimid. Plekitööd: kohrutamine, valtsimine, graveerimine, viilimine, lihvimine, mateerimine, oksüdeerimine.</p>
<p>sh iseseisev töö</p>	<p>Kogub ja esitleb etteantud ülesande alusel erinevatest infoallikatest teavet metallesemete valmistamisest ja kasutamise võimalustest Viimistleb valminud esemed etteantud ülesande alusel</p>
<p>sh praktika</p>	<p>-</p>
<p>Õppemeetodid</p>	<p>Loeng, praktiline töö, materjali kogumine, proovitöö, joonistamine, joonestamine</p>
<p>Hindamine</p>	<p>Mitteristav (A/MA)</p>
<p>Hinnatavad ülesanded:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koostab lähtuvalt ülesandest, kavandi alusel tööjoonise ja selle põhjal valmistab metallist väikeeseme (näit: ripats, võtmehaoidja). Koostab etteantud kavandi alusel tööjoonise. Koostab juhendi abil töötappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab saagimistehnikas tööjuhendi abil väikeeseme. 2. Valmistab lähtuvalt ülesandest, näidiste põhjal kettide fragmente. Vormistab näidiste tahvli. 3. Koostab lähtuvalt ülesandest juhendi abil kohrutatud aksessuaari (näit:ripats, naast, pross) tööjoonise ja töötappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil ripatsi.

	<p>4. Koostab lähtuvalt ülesandest juhendi abil mitmeetapilist jootmist nõudva ja dekoratiivtehnikaga kaunistatud aksessuaari (näit: pannal, pross, ripats) tööjoonise ja tööetappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, valmistab tööjuhendi abil mitmeetapilist jootmist nõudva eseme.</p> <p>Tööde teostamisel hinnatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nõuetekohast töökoha ettevalmistamist. 2. Töö eesmärgist tulenevalt töövahendite ja materjali valimist. 3. Tööprotsessi õigsust, juhendite järgimist, tööde järjekorra planeerimist. Tööohutuse järgimist ja kaitsevahendite kasutamist. 4. Materjali säästlikku kasutamist. 5. Valmis metalleseme viimistlust. 6. Töökoha korrastamist pärast töö lõpetamist. 				
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne on saavutatud, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded, sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel				
sh hindamismeetodid	Näitus, demonstratsioon				
Õppematerjalid	<p>"Metallitööd" Endel Rihvk, Mart Soobik, 2001 "Hudozestvennaja obrabotka metallov" I.V.Ljamin, 2007 "Materjalovedeniye i tehnologia hudozestvennoj obrabotki metallov" A.V.Flerov 1978 „Eesti rahvapärased ehted" Kaalu Kirme, 2002 "Bizuterija iz metalla" Dzoanna Gollberg, 2008</p>				
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)		Õpetajad	
4	Vormiõpetus	3EKAP(78h)		N.Andrejeva	
		Audit.töö	Prakt.töö	Praktika	Ises.töö

		12	39		27
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad				
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused keraamika põhitehnoloogiatest, materjalide ja töövahendite valikust ning valmistab ja viimistleb erinevaid keraamikaesemeid				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid				
1. Omab ülevaadet peamistest keraamika põhitehnoloogiatest, teab erialast sõnavara, peamisi savitöö töövahendeid, abivahendeid ja materjale ning nende hooldamise ja hoiustamise tingimusi	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb keraamika üldterminoloogia mõisteid, nimetab erinevaid materjale(savi tüüpe, angoobid, glasuurid), nende omadusi, töötlemist ja hooldamist. • kategoriseerib keraamika põhitööriistad, kirjeldab juhendi alusel iseseisvalt olulisemaid keraamika töövahendeid ja materjale, kasutades erialast sõnavara • nimetab keraamikatöökogas olevaid seadmeid ja töövahendeid, selgitab nende kasutusala • selgitab ülesande alusel erinevate keraamikamaterjalide hoiustamise tingimusi 				
2. Kavandab plaaditehnikas erinevaid esemeid, koostab tööplaani, rakendab plaaditehnikat esemete valmistamisel	<ul style="list-style-type: none"> • Valib vastavalt ülesandele sobivad töövahendid ja materjalid, • planeerib töö valmimise järjestuse • valmistab juhendi alusel esemeid plaaditehnikas , viimistleb nõuetekohaselt järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutust ning ohutusnõudeid. 				
3. Kavandab ribatehnikas ja näputehnikas primitiivkeraamika esemeid, koostab tööplaani, rakendab näputehnikat ja ribatehnikat esemete valmistamisel	<ul style="list-style-type: none"> • Valib vastavalt ülesandele sobivad töövahendid ja materjalid, • planeerib töö valmimise järjestuse • valmistab juhendi alusel esemeid ribatehnikas ja näputehnikas, viimistleb nõuetekohaselt järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutust ning ohutusnõudeid. 				

4.Tunneb modelleerimis- ja vormitehnikat nende kasutamise võimalusi	<ul style="list-style-type: none"> • Valib vastavalt ülesandele sobivad töövahendid ja materjalid, • planeerib töö valmimise järjestuse • modelleerib juhendi alusel erinevaid figuure, töötab lähtuvalt ülesandest vormitehnikas , viimistleb nõuetekohaselt järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutust ning ohutusnõudeid.
5.Tunneb erinevaid keraamika kaunistamise tehnikad (reljeefsed kaunistused, templitehnika, graveerimine, pitsilinekeraamika, glasuuri ja angoobiga eseme katmine)	<ul style="list-style-type: none"> • Valib vastavalt ülesandele sobivad töövahendid ja materjalid, • planeerib töö valmimise järjestuse • dekoreerib lähtuvalt ülesandest savieset kasutades erinevaid kaunistusvõtteid (reljeefsed kaunistused, templitehnika, graveerimine, pitsiline keraamika, glasuuri ja angoobiga eseme katmine) korrastab pärast töö lõppu oma töökoha jälgides säästlikku materjali kasutust ning ohutusnõudeid
Teemad, alateemad	Üldterminoloogia keraamikast. Materjaliõpetus. Tehnikad ja käsitsi modelleerimine. Eseme tekstuurne dekoreerimine. Reljeefsed kaunistused. Modelleerimine
sh iseseisev töö	Koostab juhendi alusel kirjaliku keraamika sõnastiku
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Loeng. Õppevideod. Töövõtete demonstratsioon. Praktiline töö. Meetod lihtsama juurest keerulisema poole.
Hindamine	Mitteeristav (A/MA)
Hindamisülesanded	<ol style="list-style-type: none"> 1. Valmistab lähtuvalt ülesandest, etteantud kavandi põhjal plaaditehnikas eseme või figuuri (näit: tass, vaas, kuu). Koostab juhendi abil tööjoonise ja tööetappide järjekorra, arvutab materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, kasutab erialast sõnavara 2. Valmistab lähtuvalt ülesandest, etteantud kavandi põhjal ribatehnikas eseme (näit: kaus, vaas, teekann). Koostab juhendi abil tööjoonise ja tööetappide järjekorra, arvutab materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, kasutab erialast sõnavara

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Valmistab lähtuvalt ülesandest, etteantud kavandi põhjal plaaditehnikas eseme, modelleerib erinevaid figuure ja dekoreerib (näit: dekoratiivtaldrik, ehtekarp). Koostab juhendi abil tööjoonise ja töötappide järjekorra, arvutab materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, kasutab erialast sõnavara. . 4. Valmistab lähtuvalt ülesandest, etteantud kavandi põhjal plaaditehnikas eseme ja kaunistab graveeringuga (näit: dekoratiivtaldrik, ehtekarp, pannoo). Koostab juhendi abil tööjoonise ja töötappide järjekorra, arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, kasutab erialast sõnavara 5. Koostab lähtuvalt ülesandest juhendi abil dekoratiivtehnikaga kaunistatud aksessuaari (näit: kõrvarõngad, pross, külmkapi magnet) tööjoonise ja töötappide järjekorra, arvutab materjali- ja ajakulu, valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, kasutab erialast sõnavara.
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne on saavutatud, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded sh iseseisevad tööd ning omandanud kõik õppeväljundid vähemalt lävendi tasemel.
sh hindamismeetodid	Demonstratsioon.
Õppematerjalid	<p>Õpetaja konspekt, esitlused</p> <p>L. Rohlin. Eeesti keraamika ajast aega, Tallinn: Eesti Kunstiakadeemia, 2007</p> <p>L. Rohlin. Keraamika käsiraamat, Tallinn: Eesti Kunstiakadeemia, 2003</p> <p>http://et.wikipedia.org/wiki/Keraamika#Soovituslik_kirjandus</p>

5	Rahvusliku jalatsi valmistamine	3 EKAP(78h)				T.Piisang
		Audit.töö	Prakt.töö	Praktika	Ises.töö	
		12	39		27	
Nõuded mooduli alustamiseks	läbitud moodul: sissejuhatus õpingutesse, nahatöö põhialused					
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab lõike ja tööjuhendi alusel lihtsalõikelise rahvusliku jalatsi – muhu päti, kasutades sobivaid materjale, töövahendeid ja seadmeid, järgides käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist					
Õpiväljundid : Õpilane:	Hindamiskriteeriumid					
1) mõistab jalatsi kavandi ja tööjoonise koostamise ja rakendamise vajadust kutsealases töös	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab jalatsi valmistamise töö käigu koostamise vajadust, tuues välja neis sisalduva teabe • selgitab kavandi ja tööjoonise alusel rahvusliku jalatsi valmistamise planeeritavat töö käiku 					
2) teab jalatsi valmistamiseks sobilikke jalatsiliiste, pealse-, talla-, voodri-, täite- ja õmblusmaterjale, nende omadusi ning varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi, kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> • eristab rahvusliku jalatsi valmistamiseks sobivaid jalatsiliiste ja kirjeldab nende omadusi, toob näiteid liistude kasutamise kohta, kasutab erialast sõnavara • nimetab jalatsi valmistamiseks sobivaid pealse-, talla-, voodri-, täite- ja õmblusmaterjale, kirjeldab nende omadusi, toob näiteid materjalide kasutamise kohta, kasutab erialast sõnavara • selgitab rahvusliku jalatsi valmistamiseks sobivate materjalide varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi. 					
3) planeerib tööde teostamise järjekorra tulenevalt jalatsi valmistamise tehnoloogiast, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt toodete	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ülesande alusel tööde järjekorra, selgitab töö planeerimise vajadust • arvutab toodete valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu, selgitab arvutuse vajadust ja käiku • valib töövahendid ja nimetab nende kasutusala 					

hulgast; valib vajalikud töövahendid ja materjalid	
4) valmistab tööprotsessist lähtudes ette ergonoomilise ja ohutu töökoha koos töövahendite, seadmete ja materjalidega; vajadusel teeb töövahendite ja seadmete hoolduse; kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab tööjuhendi põhjal ette ergonoomilise ja ohutu töökoha koos vajalike materjalide, töövahenditega ja seadmetega, põhjendab oma valikut, kasutab erialast sõnavara • demonstreerib tööks vajalike vahendite ja seadmete kasutamist ning hooldamist, kasutab erialast sõnavara • demonstreerib materjalide ettevalmistamist jalatsi valmistamiseks, selgitab tegevuse tähtsust ja mõju valmistoote kvaliteedile
5) valmistab tööjuhendi, tööjoonise või kavandi põhjal rahvuslikke dekoreeritud jalatseid kasutades tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid ja viimistleb nõuetekohaselt, järgib tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonoomikat ja käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid	<ul style="list-style-type: none"> • teeb juhendi alusel toote valmistamiseks vajalikud eeltööd, kasutab sobivaid töövahendeid • valmistab juhendi, kavandi või tööjoonise alusel tehnoloogiliselt õigete töövõtete erinevaid lihtsalõikelisi rahvuslikke jalatseid, töötab seadmetel ergonoomiliselt ohutusnõudeid järgides • viimistleb toote nõuetekohaselt • selgitab valmistatud toote põhjal materjali säästliku kasutamise põhimõtteid ja vajadust
Teemad, alateemad	Jalatsi kavand ja tööjoonis, kasutamine. Jalatsi liistud ja lõiked, nende kasutamine. Rahvusliku jalatsi valmistamiseks sobivad pealse-, talla-, voodri-, täite- ja õmblusmaterjalid, nende omadused, varumise võimalused ja hoiustamise tingimused. Tööde järjekord tulenevalt rahvusliku jalatsi valmistamise tehnoloogiast. Aja- ja materjalikulu arvestamine. Vajalike töövahendite ja materjalide valik. Ergonoomilise ja ohutu töökoha ettevalmistamine.
sh iseseisev töö	Koostab etteantud ülesande alusel tööoperatsioonide järjestuse (ÕV 3) Koostab juhendi ja etteantud ülesande alusel rahvuslikule jalatsile dekoratiivkaunistuse kavandi ja tööjoonise(ÕV 1) Arvestab juhendi ja ülesande alusel toote materjali- ja ajakulu (ÕV 3)
sh praktika	puudub

Õppemeetodid	Praktilised harjutused, interaktiivne loeng, õppekäik
Hindamine	Mitteeristav (A/MA)
Hinnatavad ülesanded:	<p>1. Konstrueerib ülesande alusel pätipakult tallalõiked, märgib jalatsi pealse ja voodri lõiked materjalile. (ÕV 1,2,3)</p> <p>2. Dekoreerib ülesande alusel jalatsipealse. Koostab juhendi abil tööjoonise, dekoreerib jalatsipaari pealsed. (ÕV 1,3,4,5)</p> <p>3. Valmistab ülesande alusel ja juhendi abil rahvusliku jalatsipaari.</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostab töötappide järjekorra, • arvutab ülesande alusel materjali- ja ajakulu, • valib tööjuhendi abil vajalikud materjalid ja töövahendid, • valmistab tööjuhendi abil lihtsalõikelise nahkjalatsipaari, • vormistab töö kirjaliku osa elektrooniliselt korrektses eesti keeles, kasutab erialast sõnavara. (ÕV1,2,3,4,5)
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad ülesanded sh iseseisvad tööd ning omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel.
sh hindamismeetodid	Iseseisevtöö, praktiline töö, rühmatöö
Õppematerjalid	<p>Kabur, A. Meite Muhu päтитегу. Türi :Saara kirjastus, 2012</p> <p>Valk-Falk, E. Ajalooline jalats : tüpologia, konserveerimine, loominguobjekt : metoodiline kogumik. IV, Jalats muuseumikogudes. Lutike (Valgamaa) : Tartu Kõrgem Kunstikool, 2006</p> <p>Šuv, I.I. Jalatsite üldtehnoloogia : [õpik kergetööstuse tehnikumidele]. Tallinn : Valgus, 1966 (Tartu : H. Heidemanni nim. trükikoda)</p> <p>Vass, L. Handmade shoes for men. Cologne : Könemann, 1999</p> <p>Hröter, H. Grundlagen der industriellen Schuhherstellung. Leipzig : Fachbuchverlag, 1985</p>

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)				Õpetajad
6	Nahast dekoratiivmaterjalid	3EKAP(78h)				H. Ahun-Vaarpuu
		Audit.töö	Prakt.töö	Praktika	Ises.töö	
		12	39		27	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad					
Mooduli eesmärk	õpetamisega taotletakse, et õpilane rakendab kangasteljed ja koob kavandi või tööjoonise põhjal toote, kasutades algsiduseid, valib sobivad materjalid ja tehnoloogia, järgib oma töös keskkonnahoiu põhimõtteid, kasutab erialast sõnavara.					
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid					
1)kavandab eseme vastavalt materjalile ja valitud tehnoloogiale, arvestades kavandamise põhimõtteid	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ülesande alusel telgedel kootud eseme kavandi • esitleb kavandit, selgitades valitud materjali ja tehnoloogia seost, kasutades erialast sõnavara 					
2)valmistab ette töökoha, tunneb kangastelgede osi ja kangakudumise abivahendeid, kontrollib nende korrasolekut ja seab kangasteljed töökorda, kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ülesande alusel töökoha ettevalmistamise põhimõtteid ja nimetab võimalikke puudusi telgede ning abivahendite juures • demonstreerib ülesande alusel kangastelgede töökorda seadmist ja nimetab kangastelgede osad, kasutab erialast sõnavara • nimetab ülesande alusel kudumise abivahendeid ja selgitab nende otstarvet, kasutab erialast sõnavara 					

<p>3)koob telgedel sobivat tehnoloogiat kasutades kavandi või tööjoonise alusel esemeid; kasutab seejuures ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid; viimistleb tööd nõuetekohaselt, järgib säästliku materjalikasutuse ja keskkonna hoidmise põhimõtteid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koob telgedel juhendi alusel kavandi või tööjoonise alusel algsiduseid kasutades erinevaid esemeid, kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid • selgitab ülesande alusel materjali säästliku kasutamise põhimõtteid ja vajadust • demonstreerib ülesande alusel eseme nõuetekohast viimistlemist, kirjeldab viimistlemise erinevaid viise ning selgitab viimistlemise vajadust
<p>Teemad, alateemad</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kangakudumise põhimõisted (kangas, rakendus, kangakiri, niietus, tallamine, sidus, siduspiste, lõngajooks, järjeline niietus, nurkne niietus, algsidused) 2. Töövahendid. Liht- ja kiriteljed, telgede osad. Abitöövahendid (käärpuu, reha, suga, soasulane, sidusetraat, kerilaud, haspel, vokk, käsi- ja elektriline poolija, süstik, süstikupool, piirits, kangapingutaja) ja nende kasutamine. 3. Algsidused. Labane, toimne ja atlass-sidus 4. Kudumismaterjalid (vill, puuvill, linane, akrüül), nende omadused 5. Kavandamine. Kavandamine ja mõõtkavas tööjoonise tegemine. 6. Töö planeerimine. Planeerimine ja arvutamine (soa valik, kirjakord, kokkutõmbe protsent ja selle arvestamine, äärelõngad). Lõime tiheduse ja pikkuse arvutamine. 7. Töö dokumenteerimine. Tööde järjekord ja planeerimine 8. Lõime seadmine. Lõime käärimine, lõime panek kangastelgedele (rehatamine, lõime kerimine poomile, esimese vaheliku fikseerimine; niietamine ja soastamine, vigade ennetamine, ette sidumine; siduse tegemine ja korrigeerimine). 9. Kudumine. Poolimine, piiritsa täitmine koematerjaliga, süstiku ja piiritsaga kudumine, kangapingutaja kasutamine. Erineva tihedusega ühtlase kanga kudumine, erinevate materjalide kasutamine ühes kangas, koelõnga jätkamine. Katkenud lõimelõnga parandamine, purunenud niisiku asendamine, kanga maha võtmine. 10. Kanga kudumise lõpetamine. Kanga viimistlemine ja hooldamine (kudumisvigade parandamine, viimistlemine, kanga ääristamine narmaste või palistustega).
<p>sh iseseisev töö</p>	<p>1. Kavandab ülesande alusel erinevaid tekstiilesemeid ja valmistab ette materjalid</p>

	2. Koostab vastavalt juhendile õpimapi, mis sisaldab töölehti, kavandeid, materjalide näidiseid ning nende järgi kootud, viimistletud ja nõuetekohaselt vormistatud tööproove
sh praktika	-
Õppemeetodid	Loeng, praktiline töö, õppekirjanduse lugemine, rühmatöö, õppekäik
Hindamine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt
Hindamisülesanded	<p>1. Teadmiste kontroll: Õpilane: Nimetab kangastelje osad ja kangakudumise töövahendid ning selgitab nende otstarvet Arvutamine lähtuvalt ülesandest lõime pikkuse ja laiuse</p> <p>2. Rühmatöö juhendi alusel: Õpilane. Selgitab töökoha ettevalmistamise põhimõtteid, kanga rakendamise järjekorda ja nimetab tööks vajalikke abivahendeid ning selgitab nende otstarvet Nimetab algkangaid Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koob kangastelgedel vastavalt juhendile ja kavandile väikse toote ning valib antud tööks välja sobivad materjalid (näit. vaiba, kotikanga) • Koob kangastegedel vastavalt algsiduses tööproovid ning valib antud tööks välja sobivad materjalid ning sobiva kangarakenduse • Viimistleb vastavalt antud õppeülesandele nõuetekohaselt oma tööd
sh hindekriteeriumid	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	
sh hindamismeetodid	Praktiline töö, grupidöö, tunnitöö, kontrolltöö, esitlus

Õppematerjalid	<p>Kelpman, M. Kangakudumine. Tallinn: Koolibri, 1998</p> <p>Mälksoo, L. Kangakudumine : [käsiraamat]. Tallinn : Valgus, 1976</p> <p>Lundell, L. , Windesjö, E. Kangakudumine. Tallinn : Sinisukk, 2005</p> <p>Kuma, H. Eesti rahvavaibad. Tallinn: Kunst, 1976</p> <p>K.Jõeste, A.Matsin, C.Kütt "Etnograafilised sõbad ja tekid", Kangakudumise käsiraamat. Tartu: Teaduslik Kirjandus, 1945</p> <p>K.Konsin "Kudumid"</p> <p>Kriis, E-L. Kangakudumise algõpetus. DVD 2009</p> <p>Pajupuu, K. E-õppe materjal kangakudumise algtõdedest http://kadipuu.sauropol.com/kuduja/</p> <p>Pajupuu, K. E-õppe materjal siduseõpetusest http://kadipuu.sauropol.com/siduseopetus/</p> <p>V.Reinholm "Anu Raud", Klassikud - "Lea Walter" ja "Leesi Erm" v.a. Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum</p>
----------------	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)				Õpetajad
		Audit.töö	Praktil.töö	Praktika	Ises.töö	
7	Arvutiõpetus	3EKAP(78h)				J.Prigodina
		12	39		27	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad					
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused IKT vahendite asutamiseks informatsiooni hankimisel, töötlemisel, tööalasel suhtlemisel, asjaajamisel ja enesetäiendamisel eetika ja turvalisuse nõudeid arvestades					

Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid
1) Kasutab IKT vahendeid informatsiooni hankimiseks, töötlemiseks.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab arvutikasutamise põhitõdesid, sellega kaasnevaid ohtusid; • kasutab teadlikult veebilehitsejat internetist vajalikkude informatsiooni leidmiseks, orienteerub kooli kodulehel, siseveebis ja õppeinfosüsteemis; • kasutab e-posti, saadab meiliga lisandeid;
2) Kasutab erinevaid programme tööalaseks suhtlemiseks, asjaajamiseks ja enesetäiendamiseks	<ul style="list-style-type: none"> • loob kaustasüsteemi ja salvestab erinevaid faile; • koostab ja redigeerib erinevaid programme kasutades tekste ning töötleb pilte, vormistab arvutil nõuetekohaseid kirjalikke töid ja esitab neid vajadusel veebipõhiselt; • koostab ja kujundab vastavalt ülesandele tabeleid erinevaid programme kasutades; • koostab vastavalt ülesandele esitluse esitlusprogrammi kasutades.
Teemad, alateemad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arvutikasutuse põhitõed, võimalikud ohud. 2. Kaustasüsteemi loomine, failide salvestamine. 3. Tekstide koostamine ja redigeerimine programmiga Word. 4. Piltide töötlemine (Word). 5. Veebilehitseja kasutamine informatsiooni leidmiseks Internetist (Tallinna Kopli Ametikooli koduleht ja siseveeb õppetööd reglementeeriva ja toetava dokumentatsiooni leidmiseks). 6. E-posti kasutamine, lisandite saatmine meiliga. 7. Tabelite koostamine ja kujundamine programmis Word ja Excel. 8. Esitluse koostamine programmiga PowerPoint. 9. Kirjalike tööde nõuetekohane vormistamine.
Praktiline töö nr. 1 Tekstitöötlus	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demonstreerib tekstitöötlusprogrammi lisavõimaluste kasutamist tekstidokumendi vormistamisel, vastavalt püstitatud raamnõuetele;

	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab dokumendi täiendamisel või uue dokumendi loomisel erinevaid rakendusi - lisab failina etteantud pildi või löikepildi, internetist otsitud pildi ning seadistab kujutise nii, et see sobiks dokumendiga (kohandab lähtuvalt juhendist või nädisest); • lisab graafilisi objekte – tekstile või lisatud pildile (seletavad märgid), uue joonise loomine ja vormindamine (täide, kontuur, efektid); lisab erisümboleid ja valemeid; • loob, täidab ja vormindab (äärisjooned, tausta, lahtrite suuruse, struktuuri jne) erinevaid etteantud tabeleid; • kirjutab erinevates keeltes.
<p>Praktiline töö nr. 2 Tabelarvutus</p>	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstreerib tabelarvutus tarkvaraga püstitatud ülesande lahendamist - teostab erialaseid arvutusi; • koostab / täiendab lähtuvalt erialastest nõuetest etteantud joonise või skeemi, vormindab tabeli (erinevates variantides); • kannab tabelisse lähteandmed, võimalusel sissehitatud funktsioonide kasutamisega; • koostab valemid (lähtuvalt eriala nõuetest koos mõõtühikute teisendamisega) vajaliku vastuse ja visuaalse tulemuse saamiseks; • salvestab sisestatavad andmed erinevateks andmetüüpideks ning esitab need elektroonilises vormis; • teostab rahalisi arvutusi– kulumaterjalide maksumuse leidmine, rahaliste mõõtühikute teisendamine, protsendiarvutus, tulemuste visualiseerimine, loogiliste ja staatiliste funktsioonide kasutamine, tabeli täiendamine graafiliste elementidega.
<p>Iseseisev töö nr.1 Kirjalike tööde vormistamine</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vormistab etteantud teksti vastavalt kirjalike tööde vormistamise juhendile; • lisab vähemalt 2 teemakohast pilti; • saadab meili manusega, kasutades Microsofti või Google pilveteenust.
<p>Iseseisev töö nr.2 Elektrooniline esitlus</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • avab etteantud dokumendi, salvestab teise nimega/laiendiga ja/või teise kataloogi; • käivitab esitluse (nii algusest, kui ka jooksva slaidi pealt) , slaidi toel saab teemat arendada verbaalselt; • prindib erineval viisil olemasoleva esitluse välja; • kasutab erinevaid võimalusi esitluse ülevaate teostamiseks;

	<ul style="list-style-type: none"> • muudab slaidide järjekorda, kustutab mittevajaliku slaidi; • muudab slaidide informatiivset sisu (teksti); • muudab slaidide sisu vormindust (teksti fonti ja värvi); • lisab slaide, muudab slaide; • kasutab slaidide ülemineku efekte; • kasutab objektide ilmumisel/sulgemisel animatsioone; • täiendab dokumenti erinevate lisa vahenditega (diagramm, pilt, joonis, graafilised valemid, erisümbolid).
sh praktika	-
Õppemeetodid	Test, loeng, arutelu, praktiline töö, iseseisev töö, tagasiside
Hindamine	mitteeristav (A/MA) , kujundav hindamine toimub kogu õppeprotsessi jooksul
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev positiivne hinne kujuneb, kui õpilane on sooritanud hinnatavad praktilised tööd sh iseseisva töö ja omandanud kõik õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel
sh hindamismeetodid	Praktiline töö, test, esitlus
Õppematerjalid	<p>Õpetaja õppematerjalid (tööd ja juhendid)</p> <p>Microsoft Word 2010. E-kursus Autor: Mario Metshein. www.metshein.com</p> <p>Microsoft Excel 2010. E-kursus Autor: Mario Metshein. www.metshein.com</p> <p>Excel 2010-2013 tavakasutajale. Käsiraamat Autor: Riina Reinumägi</p> <p>Tekstidokumendi loomine Word 2007-2010 abil. Käsiraamat Autor: Riina Reinumägi</p> <p>Esitluse loomine PowerPoint2007 abil. Käsiraamat Autor: Riina Reinumägi</p> <p>Excel 2007-2010 valemid ja funktsioonid käsiraamat + CD Autor: Riina Reinumägi</p>